

ШЦыналъэм и къэрал гулъытэ **ELPA31**

2-нэ нап.

Анэдэлъхубзэмрэ

2-нэ нап.

Махуэку

3-нэ нап.

exbybxbydu

аdyghe@mail.ru ● 2021 гъэм щэкlуэгъуэм (ноябрым) и 25, махуэку ● Тхьэмахуэм щэ къыдокl ● И уасэр зы тумэнщ ● adyghepsale.ru

Къэбэрдей-Балъкъэрым лэжьыгъэ Іуэхукіэ махуитікіэ щы-Іащ Урысей Федерацэм и Правительствэм и Унафэщіым и къуэдзэ Кавказ Ишхъэрэм щы-Із щіыналъэхэр зи нэіз щіэт Новак Александр. Мэкъумэш хозяйствэ, промышленность, туризм Іэнатіэхэм зэрызаужьым, лъэпкъ проектхэр гъэзэщ а зэрыхъум щытепсэлъыхьащ КъБР-м и Правительствэм и Унэм щэкіуэгъуэм и 22-м абы щригъэкіуэкіа, республикэм и социально-экономикэ кіэм теухуа зэіущіэм.

- ИКЪУКІЭ си гуапэщ Къэбэр-дей-Балъкъэрым сыщыІэну. Мы махуэхэм дытепсэлъыхьыну ди мурадщ республикэм и зыужьыкІэнум и Іэмалхэм. УФ-м и Правительствэм и Унафэщ Мишустин Михаил къытхуищ а пщэрылъ хэхахэр ехьэліащ щіыналъэм социально-экономикэ я лъэныкъуэкІэ зегъэужьыным. Дэ сыт и лъэныкъуэкІи щІэгъэкъуэн дыхъуну дыхьэзырщ зи гугъу тщіы унэтіыныгъэхэр ипэкіэ кіуэтэн, ціыхухэм я псэукіэр егъэфіэкіуэн папщіэ, - къызэіуихащ зэіущіэр Новак Александр. - Фи Іуэху еп-лъыкіэхэр утыку къифлъхьэ, ди гупми зыужьыныгъэм хуэщхьэпэну хэкІыпІэхэр къэтлъыхъуэнщ, ахэр Правительствэм и УнафэщІым бгъэдэтлъхьэжынщ. Мэремым екіуэкіынущ Мишустин Михаил зи унафэщі зэіущіэшхуэр. Абы утыку къыщрахьэнущ Кавказ Ишхъэрэ федеральнэ щІыналъэм хыхьэ республикэхэм щыІэ щытыкІэхэр къыщыгъэлъэгъуа докладхэр. Абы фІы дыдэу зыхуэдмыгъэхьэзыру хъунукъым.

«Проектхэр гъэзэщІэным теухуауэ зыхуэвгъэувыжа къалэнхэр Урысей псом къыщекІуэкІхэм гъуазэщи, илъэс блэкІар хьэлъэу щытащ, экономикэ зыужьыкіэм кІэрыхуащ. 2021 гъэм Урысей Федерацэм и экономикэми, Къэбэрдей-Балъкъэрым ейми щытыкіэр зэпіэзэрыт щыхъужащ», - жиlащ Новак, щlыналъэм и унафэщІхэм я лэжьыгъэр къыщипщытэм. КъишынэмыщІауэ, абы къыхигъэщащ псэупіэ, гъуэгу ухуэнымкіэ, мэкъумэш хозяйствэм зегъэужьынымкІэ, инвестицэ жыджэрагъымкІэ ди

ЩІыналъэм и зыужьыныгъэм къэрал гулъытэ егъуэт

Къзбэрдей-Балъкъэр Республикэм лэжьыгъэ Іуэхукіэ щыіащ УФ-м и Правительствэм и Унафэщіым и къуэдзэ Новак Александр

хэм зэращыщыр. Правительст- гулъытэмрэ дэlэпыкъуныгъэмрэ вэм и Унафэщіым и къуэдзэр арэзы техъуащ социальнэ зыужьыныгъэм ехьэл а мыхьэнэшхуэ зэрыдгъэсэбэпыным Іуэхугъуэхэр къыщрахьэжьэкіэ къэрал министерствэхэм рэ шІыналъэм и унафэшІхэмрэ жыджэру зэрызэдэлажьэм.

КІуэкІуэ Казбек къыхигъэщащ республикэм лъэпкъ проектхэр ехъулІэныгъэкІэ зэрыщагъэзащІэр Урысей Федерацэм и Президент Путин Владимир социальнэ унэтІыныгъэ зиІэ и политикэм. УФ-м и Правительствэм зэрызакъыщІигъакъуэм, къэрал министерствэхэм щіауэ зэрадэлажьэм и фіыгъэу зэрыщытыр. «ФІыщІэ фхудощІ

республикэр КИФШІ-м щыпашэ- Къэбэрдей-Балъкъэрым игъуэт микэм, цІыхухэм я лэжьапІэ папщіэ. Къэралым къыбгъэдэкі Іэмалхэр нэхъ купщіафіэу къыдыхущіокъу», - жиіащ Кіуэкіуэ Казбек.

АдэкІэ Къэбэрдей-Балъкъэрым и социально-экономикэ щытыкІэм теухуауэ къэпсэлъащ КъБР-м и Правительствэм и УнафэщІ Мусуков Алий.

- Япэрауэ, къыхэзгъэщыну сыхуейт, Къэбэрдей-Балъкъэрым и социально-экономикэ зыужьыныгъэр Іуэхугъуэхэр коронавирус

Іэнатіэмрэ я хэхъуэмрэ кіэрыхуным, - къыщІидзащ Мусуковым и къэпсэлъэныгъэр. - А псом къадэкіуэу, пандемием щытыкіэ гугъу дригъэувами, Къэбэрдей-Балъкъэр Респуоликэм и социальнэ, экономикэ ІэнатІэхэр зэпіэзэрыту зэтеіыгъэным ехьэліа, Іэмалыншэу дгъэзэщіэн хуейуэ ди щІыналъэми къэралми къыщагъзува къалэнхэр къытек имы зэрыдгъэзэщ ам и ф ыгъэкІэ щІыналъэ экономикэр къызэтемы-шахэу къызэтенаш.

ныгъэм и унэтІыныгъэ псоми кІэщІу щытепсэлъыхьым КъБР-м и Правительствэм и УнафэщІыр къызытеувы ахэм ящыщщ мэкъумэш ІэнатІэр. 2020 гъэм къриубыдэу псори зэхэту къыща-гъэкlащ сом мелард 61,4-рэ и уа-сэ продукцэ икlи ар и пэ ита илъэсым яхузэфІэкІам нэхърэ проценти 10-кІэ нэхъыбэщ.

2020 гъэм къриубыдэу, гектари 100-м хуэзэу тепщІыхьмэ, республикэм къыщытраха гъавэр Кавказ Ищхээрэ щІынальэн щахузэфІэкІам нэхърэ хуэди 2,1кіз, Урысей Федерацэр къапщ-тэмэ, хуэди 3,2-кіз нэхъыбэщ. Мэкъумэш продукцэу къыщіа-гъэкіар цэрокара, Къэбэрдей-Балъкъэрым япэ увыпІэр КИФЩІ-м щиубыдащ.

Илъэс блэкІам кърашэлІа инвестицэхэр сом мелард 49,8-м нэсащ икІи хэхъуэр проценти 103,6-рэ хъуащ. «2021 гъэм и япэ мазибгъум дриплъэжмэ, инвестицэхэм я хэхъуэр проценти 102,6рэ хъуащ. СызэреплъымкІэ, илъэсым и кіэм а бжыгъэр проценти 104 - 105-м нэсыфынущ», - къыхи-

гъэщащ Мусуковым. АдэкІэ КъБР-м и Правительствэм и УнафэщІыр къытеувы ащ цыхухэм ябгъэдэлъ мылъкумрэ лэжьапІэ ІэнатІэкІэ къызэгъэпэща зэрыхъумрэ. Къэбэрдей-Балъкъэрым щыпсэухэм ахъшэ хэхъуэу яІэр 2020 гъэм проценти 2,3-кІэ нэхъ мащІэ хъуауэ къигъэлъэгъуащ абы. КъБР-м и Іэтащхьэм мы гъэм къигъэува къалэн нэхъышхьэхэм ящыщщ иужьрей илъэсхэм екlaкіуэ апхуэдэ щытыкіэм фіы и лъэныкъуэкІэ зегъэхъуэжыныр. Эпидемиологие щытыкІэр зэ-

рыгугъум, нэгъуэщІ щхьэусыгъуэхэми къыхэкІыу республикэм щыхъуаш нэхъри зэпэубыда лэжьапІэ ІэнатІэхэр. 2021 щІышылэм и 1-м ирихьэлІэу лэжьапІэншэу зезыгъэтхахэм бжыгъэр ціыху мин 71,2-м нэблэгъащ, ар ипэ ита илъэсхэм нэхърэ хуэдипщІкІэ нэхъыбэт. илъэсым и кІэм ирихьэлІэу лэжьапІэншэу зезыгъэтхахэм бжыгъэр мин 13,5-м нос. Апхуэдэу шыт пэтми, ар ику иту Урысей Федерацэм къыщагъэлъэгъуам

КъБР-м и Іэтащхьэ КІуэкІуэ Казбек хэтащ Урысей Федерацэм хыхьэ щІынальэхэм я унафэщіхэм я Советым и XXXVII зэхуэсу Москва щекіуэкіам

Театр лэжьакІуэхэм я

<u>зэгухьэныгъэр) илъэс 80 ирокъу</u>

КъБР-м и Іэтащхьэ Кіуэкіуэ Казбек хэтащ Урысей Федерацэм хыхьэ щіыналъэхэм я унафэщіхэм я Советым, Урысейм Хамэ къэрал Іуэхухэмкіэ и министерствэм епхауэ лажьэм, и XXXVII зэхуэсу Москва щекіуэкіам. Ар теухуауэ щытащ Федерацэм хыхьэ **ш**Іыналъэхэм хамэ къэралхэм щаІэ лэжьэгъухэм хуаіэ шэнхабзэ пыщіэныгъэхэм зегъэужьыным.

ЗЭІУЩІЭР иригъэкіуэкіащ Урысей Федерацэм хамэ къэрал іуэхухэмкіэ и министр Лавров Сергей. Зэхуэсым хэташ УФ-м Экономикэ зыужьыныгъэмкІэ и министерствэм, «Россотрудничество»-м я ліыкіуэхэр, Вологодскэ областым и унафэщ Кувшинников Олег, Новгород Ищхъэрэ областым - Никитин Глеб, Калужскэ областым -Шапша Владислав, Челябинско областым - Текслер Алексей, Севастополь къалэм и губернатор Развожаев

Урысейм и МИД-м и унафэщ Лавров Сергей жи ащ: Дунейм гу щылъыботэ лъэпкъхэм я щэнхабзэм, я зыужьыныгъэм хэлъ щхьэхуэныгъэхэр зэхэзыкъутэну хуейхэр зэрышыlэм, ауэ Урысейр, нэхъапэхэми хуэдэу, яужь итщ политикэм пымыща щэнхабзэ-псапащіэ зэпыщІэныгъэхэр адрей къэралхэм яхудиІэным, абыхэм Америкэ Ищхъэрэмрэ Европэмрэ хыхьэ къэралхэри яхэту». «Дунейм сыт хуэдэ и ІэнатІэми ущылэжьэныр иджыпсту тыншкъым, дызэрыщыгъуазэщи, лъэпкъхэм я щэнхабзэхэр, зыр адрейм къыщхьэщызыгъэк! я хабзэ гъэщ эгъуэнхэр лъэныкъуэ ирагъэзыну яужь ит къарухэр щыющ щым и дэнэ планэпи. Абы папщю интернет-технологиехэр, абыхэм социальнэ сетхэри яхэту, къызэрагъэщхьэпэм уегъэпІейтей. Шэч хэмылъу, абыхэм гулъытэ яхуэщІын хуейщ», - жиІащ Лавров Сергей. Министрым къыхигъэщащ Урысейм щэнхабзэ и лъэныкъуэкіэ зэфіэкіышхуэхэр зэриіэр икіи ахэр жыджэру къызэрыгъэсэбэпыпхъэр.

ЗэІущІэм щытепсэлъыхьащ дунейпсо, экономикэ зэпыщіэныгъэхэу хамэ къэралхэм яхудиіэхэм хэгъэхъуэн зэрыхуейми. Зэlущlэм кърикlуахэр зэхалъхьэжынурэ Урысей Федерацэм хыхьэ хэгьэгухэм я унафэщІхэм я Советым и XXXVII зэхуэсым къыщащта унафэхэмрэ чэнджэщхэмрэ хуагъэхьынущ.

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Іэтащхьэ КІуэкІуэ Казбек Советым и зэхуэсым къыщыпсэлъащ КъБР-м хамэ къэралхэм яхуи э щэнхабээ пыщ эныгъэхэм ятеухуауэ.

«Иужьрей илъэсхэм дэ нэхъри зедгъэубгъуащ хамэ къэралхэм щэнхабзэ и лъэныкъуэкІэ дазэрыпыщІам икІи а лэжьыгъэр едгъэфІэкІуащ, - жиІащ республикэм и Унафэщіым. - Хамэ къэралхэм щыдиіэ лэжьэгъухэм щэнхабзэ и лъэныкъуэкІи япыщІауэ дызэрыщытыр республикэм Урысей къэралыгъуэм и иджырей дунейпсо политикэм хуищІ хэлъхьэныгъэхэм ящыщщ».

ЩІыналъэм и унафэщІым зэІущІэм хэтхэр щыгъуазэ ищіащ республикэм дунейпсо мыхьэнэ зиіэ Іуэхухэр, щэнхабзэм и лэжьакІуэхэу гъунэгъу щІыналъэхэмрэ хамэ къэралхэмрэ щыщхэр хэту зэрыщекІуэкІыр. Абыхэм ящыщу нэхъ инхэщ - симфоние макъамэм и фестивалу Темыркъан Юрий и щІыхькІэ къызэрагъэпэщыр, Дунейпсо кинофестивалыр, «Іуащхьэмахуэ и щыгум щагъэзащІэ къафэхэр» дунейпсо ІуэрыІуатэ фестивалыр. Абыхэм, хабээ хъуауэ, хэтщ Европэм, Азием, Африкэм, Америкэ Ипщэм щыщ лыктуэхэр. Урысейми хамэ къэралхэми щыцІэрыІуэ «Кабардинка». «Балкария» къэфакІуэ ансамблхэр Европэми СНГ-ми я къэралхэм зыкъыщагъэлъагъуэ.

Кіуэкіуэ Казбек жиіащ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэмрэ Беларусь Республикэмрэ зэрызэдэлэжьэнум теухуа зэгуры уэныгъэ 2020 гъэм фок адэм зэрызэращіыліар, дызэрыт илъэсым и щэкіуэгъуэм а зэпыщІэныгъэхэр зыхуэдэнур яубзыхуащ, абы щэнхабзэ и лъэныкъуэкІэ зэфІагъэкІынухэри хэту. Апхуэдэуи республикэм и Іэтащхьэм и къэпсэлъэныгъэм къыхигъэщхьэхук ащ ди лъэпкъэгъухэр нэхъыбэу щыпсэу щыналъэхэу Сирием, Иорданием, Тыркум, Израилым, апхуэдэүи Европэм хыхьэ къэралхэм щэнхабзэ пыщІэныгъэхэр зэрыхудиІэри. Къэбгъэлъагъуэмэ, 2021 гъэм ди анэдэлъхубзэмрэ урысыбзэмрэ Тыркум, Иорданием, Германием щыпсэухэм егъэщІэным теухуа курсхэр онлайн ІэмалкІэ ирагъэкІуэкІащ.

КъБР-м и Іэтащхьэмрэ Правительствэмрэ я пресс-Іуэхущіапіэ.

финанс-экономикэ зэпІэзэрытыузыфэм зыщиубгъу иужьрей ныгъэр тхъумащ, социальнэ илъэситІым къыдэкІуа гугъуехьбыдэу япыхэм хэту зэрекІуэкІыр. Урысей пщэрылъхэр цІыхухэм нэгъэсауэ нэхърэ нэхъыбэщ. Федерацэм и дэтхэнэ щІынаяхуэтщІащ». (КІ эухыр 2-нэ нап.) лъэми хуэдэу, дэ дыІууащ эконо-Социально-экономикэ зыужьы-

КъБР-м и Парламентым Лэжьыгъэмкіэ, социальнэ политикэмрэ узыншагъэр хъумэнымкіэ и комитетым дыгъуасэ иригъэкіуэкіащ льготэ зиіэ сымаджэхэр хущхъуэхэмрэ шхын хэхахэмк э къызэрызэрагъэпэщым теухуа «стІол

АР ИРИГЪЭКІУЭКІАЩ Лэжьыгъэмкіэ, социальнэ политикэмрэ узыншагъэр хъумэнымкіэ комитетым и унафэщі Къэжэр Хъу-

ЗэlущІэр къыщызэlуихым КъБР-м и Парламентым и Унафэщіым и къуэдзэ Жанатаев Сэлим жи ащ дызэрыт лъэхъэнэм сымаджэхэр хущхъуэкІэ къызэгъэпэщыным теухуа Іуэхур нэхъыщхьэ дыдэхэм ящыщу зэрыщытыр, абы пэрыт дэтхэнэми щытыкІэр зыхуэдэр зэпкърыхауэ парламентархэм я пащхьэ къралъхьэным мыхьэнэшхуэ зэриlэр. «Дэтхэнэ щІыналъэми сымаджэщми Іуэхур зэрыщыщытыр тщІэн хуейщ, ар зэфІэзыгъэкІыну къулыкъущІапіэхэм къалэнхэр зэхэхауэ я пащхьэ итлъхьэн шхьэкІэ. Абы ипкъ иткІэ, зэІущіэм къеблэгъа псоми зи гугъу тщіымкіэ фи Іуэху зыІутым дыщывгъэгъуэзапхъэщ», - жиГащ Жанатаевым.

Республикэм щыщы!э щытык!эм зэпкърыхауэ тепсэлъыхьащ КъБР-м узыншагъэр хъумэнымкіэ и министрым и дэіэпыкъуэгъу Мазокъуэ Еленэ.

Къэралым хущхъуэкІэ къызэригъэпэщын хуейуэ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм исхэм я Іуэхум теухуауэ щыІэ хабзэм ипкъ иткІэ, сымаджэхэр зыхуэныкъуэхэр яІэрохьэ республикэ, федеральнэ мылъкум къыхэкІыу. Апхуэдэ къэрал дэ-Іэпыкъўныгъэ хуэныкъўэў федеральнэ регистрым щытхахэм папщІэ 2021 гъэм федеральнэ бюджетым къыхэкІыу сом мелуани 175-рэ къытІэрыхьащ. Псори зэхэту къапщтэмэ, льготэ зиІэ сымаджэхэм хухах хущхъуэм сом мелуан 543-рэ токІуадэ (зыхуейм и процент 67,7-м хущощІэ).

2021 гъэм жэпуэгъуэм и 1-м ирихьэл эу зи гугъу тщІы программэр иридгъэзэщІэну сом мелуани 163-рэ и уасэ зэгуры уэныгъэ къэралым етщІыліащ. Текіуадэ ахъшэр зэлъытар социальнэ Іуэхутхьэбээ хуэныкъуэу дэфтэр зэзыгъэпэща цІыхухэм я бжыгъэмрэ Урысей Федерацэм и Правительствэм илъэсым къриубыдэу мы Іуэхум хухих ахъшэмрэщ, жи ащ Мазокъуэм.

Министрым и дэІэпыкъуэгъум зэрыжи-Іамкіэ, сымаджэхэм ират хущхъуэхэм трагъэкІуадэ ахъшэр щІахуримыкъур ціыхухэм я нэхъыбэм хущхъуэ пщіэншэм нэхърэ абы и уасэр ахъшэу иратмэ нэхъ къызэращтэрщ. Къэбэрдей-Балъкъэрым илъэс къэс хущхъуэм нэхърэ ахъшэр нэхъ

цІыху 11 594-м (процент 15,3-м) пщІэншэў хущхъуэ къыІахмэ нэхъ къащтэ.

Мазокъуэ Еленэ зэрыжи амк і уэхэзыгъэтхэм ящыщщ зы сымаджэм прогхъуэхэм текІуадэр зэрынэхъыбэр. Псалъэм къыдэкІуэу жыпІэмэ, 2020, 2021 гъэхэм зы сымаджэм сом 886,4-рэ, сом 929,8-рэ хухэхамэ, зы ціыхум дохутырым хуитх хущ-хъуэм 2020 гъэм - сом 3944-рэ, 2021 гъэм сом 4399-рэ токіуадэ. Федеральнэ бюджетым 2021 гъэм сымаджэхэм яхухиха ахъшэр абыхэм я процент 32,3-ращ. Къэпсалъэм къыхигъэщащ мыр икіэщіыпіэкіэ гъэзэкlуэжын, ахъшэм хэгъэхъуэн зэры-

Зи гугъу тщІы программэмкІэ сымаджэхэм иратащ хущхъуэ рецепт 23 836-рэ, ар сом мелуани 105-рэ и уасэ мэхъу Республикэм «Къэбэрдей-Балъкъэр

къыщыхах хуэгъэкІуатэ зиlэ сымаджэхэм я сом мелуан 430-рэ хухихащ. Ар узыфэ процент 85 - 86-м. зэмылІзужьыгъуэхэр зэрагъэхъуж хущзэмылі эужьыг туэхэр зэраг тэх туш-2021 гъэм и жэпуэгъуэм ирихьэлІэу ди хъуэхэмрэ сымаджэхэр хэхауэ зэрагъареспубликэм хущхъуэк э хуэгъэк Іуатэ зи э шхэмрэ ток Іуадэ. Псори зэхэту къапштэмэ, сымаджэу 75 995-рэ исщ, абыхэм ящыщу 2021 гъэм льготэ зиІэ сымаджэхэм ират хущхъуэм сом мелуан 965-рэ текІуэдэнущи,

абы и процент 55,6-р хущощ э. Къэпсэлъам едэІуа депутатхэм чэнджэщхум текІуадэ ахъшэр яхуримыкъуу бэлыхь хэр ягъэхьэзырыну зэгурыІуащ зы цІыхум ират хущхъуэ уасэм теухуа федеральнэ раммэмкіэ хухах ахъшэм нэхърэ и хущ- хабзэм зэхъуэкіыныгъэхэр хэлъхьэжынымкІэ дэфтэрхэм; сымаджэхэм и чэзум хущхъуэхэр яІэрыхьэу зэтеублэным; «Къэ-бэрдей-Балъкъэр Республикэм узынша-гъэр хъумэн ІэнатІэр щегъэфІэкІуэн» КъБР-м и къэрал программэр гъэзэщ а зэрыхъум кІэлъыплъыным, нэгъуэщІхэми ятеухуауэ.

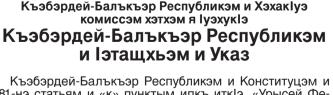
Зи гугъу ящіым теухуауэ щіыналъэхэм я Іуэху зыІутым тепсэльыхьащ Аруан район сымаджэщым и дохутыр нэхъыщхьэ Хьэщіэлі Фатіимэрэ Іуащхьэмахуэ район сымаджэщым и дохутыр нэхъыщхьэ Тебердиевэ Зайнафрэ. Дохутырхэм къыхагъэщащ иужьрей илъэситым хущхъуэхэмкіэ хуэгъэкіуатэ зиіэ сымаджэхэм я бжыгъэр узыншагъэр хъумэн ІэнатІэр щегъэфІэ- нэхъыбэ зэрыхъур, псом хуэмыдэу коро-кІуэн» КъБР-м и къэрал программэр гъэ- навирус уз зэрыцІалэр къызыпкърыхьэ-

Сымаджэхэм я нэІэ тетщ уз зәуалlәхәм я бжыгъэм зәрыхәхъуэр. Къищынэмыщlауә, абыхәм жаlам къыхэщащ коронавирус узыфэм иліыкіхэм я процент 50-р фошыгъу уз зыпкърытхэр зэры-

> КъБР-м Узыншагъэр хъумэнымкІэ и министерствэм штатым хэмыт и эндокринолог нэхъыщхьэ **Щыхъалы Иннэ** щхьэхуэу тепсэлъыхьащ эндокринологием хыхьэ узыфэхэм теухуауэ хуэгъэкІуатэ зиІэ сымаджэхэм хущхъуэхэмрэ Іэмэпсымэхэмрэ зэраіэрыхьэм. Абы зэрыжиіамкіэ, эндокриннэ узыфэ япкърыту хущхъуэ, мастэ, тест хуэдэхэр ирату республикэм цІыху 2176-рэ исщ. А узыр зыпкърыту учётым щытхэм я бжыгъэр псори зэхэту 29285-рэ мэхъу, абыхэм ящыщу 19461-м фошыгъу узыр япкърытщ. 2021 гъэм эндокринологие ІэнатІэм сом мелуани 9-рэ ныкъуэрэ и уасэ хущхъуэ хуаут ыпщащ. Иджыпсту фошыгъур езыгъэх хущхъуэхэмкІэ районхэр процент 60-90-кІэ къызэрагъэпэщыф, инсулинхэр сымаджэхэм я проценти 100-м ират. Иджы къежьа, фошыгъур езыгъэх таблетка теплъэ зиіэ хущхъуэ лізужьыгъуитіыр зэкІэ сымаджэ псоми иратыфыркъым, яхурикъуркъыми. Апхуэдэуи мыфошыгъу диабетым ирахьэл э хущхъуэхэмк э сымаджэхэр къызэгъэпэщынми гугъуехь пылъщ.

> Щыхъалы Иннэ зэрыжи амк і э, фошы гъу узыр медицинэм и Іыхьэ нэхъ гугъухэм ящыщщ, абы цІыхухэр ныкъуэдыкъуэ ещІ, куэд йолІыкІ. Псом хуэмыдэу COVID-19-р къызэрыунэхурэ лІэхэм я бжыгъэр нэхъыбэ хъуащ. А псори къалъытауэ, ЩІыналъэ эндокринологие центрхэм я лэжьыгъэр зэрырагъэфlакіуэ программэхэр УФ-м и Правительствэм зэхелъхьэ. Псалъэм Правительствэм зэхелъхьэ. къыдэкІуэу жыпІэмэ, апхуэдэ центру сом мелард 42,12-рэ и уасэ яухуэнущ, зы ухуэныгъэм сом мелард 1,179-рэ текІуадэу. Абы жиlащ КъБР-м и Правительствор, Парламентыр, Узыншагъэр хъумэнымкІэ министерствэр Іуэхум хыхьэў, а центрхэр щаухуэну щІыналъэ 30-м Къэбэрдей-Балъкъэрри хагъэхуамэ, лэжьыгъэр зэрефІэкІуэнур.

Зэіущіэм хэта депутатхэм жаіащ апхуэдэ лъэјухэмрэ Іэщіагъэліхэм ягу щіэныкъуэхэмрэ зэхуэсхэм щыжаІэн зэрыхуейр, а псори я лэжьыгъэм Іэмал имыІэў къызэрыщалъытэнур, зэф агъэк ыну иужь зэриты-

81-нэ статьям и «к» пунктым ипкъ иткlэ, «Урысей Федерацэм и ціыхухэм хэхыныгъэхэм іэ щаіэтыну, референдумым хэтыну яІэ хуитыныгъэхэм я шэсыпІэ нэхъышхьэхэм я ІуэхукІэ» Федеральнэ законым и 22-нэ. 23-нэ статьяхэм, «Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и ХэхакІуэ комиссэм и ІуэхукІэ» Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Законым и 5-нэ статьям тету, унафэ

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и ХэхакІуэ комиссэм унафэ къыщащтэкІэ Іэ яІэтыну хуиту хэгъэхьэн: Багъэтыр Алим Забид и къуэр

Джэш Вячеслав Мыцэ и къуэр Джаппуев Муссэ Хьисэ и къуэр Егоровэ Галинэ Фёдор и пхъур Къармэ Аслъэн Владимир и къуэр Мэкъуауэ Аслъэн Владимир и къуэр

ШэджыхьэщІэ Юрий Ахъмэтхъан и къуэр. Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Іэтащхьэ КІУЭКІУЭ Казбек

2021 гъэм щэкІуэгъуэм и 22-м НЭЩІЭПЫДЖЭ Замирэ.

Егъэджэныгъэ Махуэгъэпс

ЗЫУЖЬЫНЫГЪЭМ

(КІэухыр. ПэщІэдзэр 1-нэ нап.).

Туризм ІэнатІэм и гугъу пщІымэ, 2021 гъэм и япэ мазибгъум къриубыдау республикэм зыгъэпсэхуакІуэ къэкІуащ цІыху мин 840-рэ. Ар нэгъабэ и апхуэдэ лъэхъэнэм еплъытмэ, хуэди 2,2-кІэ нэхъыбэщ. Абыхэм хуащащ сом меларди 6 хуейуэ къэкІуахэм я бжыгъэр зы мелуаным нэблэгъэну къалъытэ.

«Шэч хэмылъу, КъБР-м и Правительствэм и лэжьыгъэхэм ящыщу нэхъ гулъытэ зыгъуэтыр лъэпкъ проектхэм къызэщІаубыдэ Іуэхугъуэхэр гъэзэщІэнырщ, къыпищащ Мусуковым. - Къэбэрдей-47-рэ. 2019 - 2024 гъэхэм къриубыдэу абыхэм тедгъэкІуэдэнущ сом мелард 35,7-рэ. Псори зэхэту 2021 гъэм проектхэм къыхуаутІыпщащ сом мелуани 8327,86-рэ. абы щыщу сом мелуани 6260,58-р къэрал бюджетым къыхэкlащ. Мы гъэм щэкlуэ- щащ. гъуэм и 20-м ирихьэл эү къэдгъэсэбэпаш сом мелуани 6855,25-рэ, ар мылъку псоми я процент 82,4-рэ мэхъу. Проектхэм хухаха ахъшэр къэгъэсэбэпынымкІэ я деж дыщыпашэщ».

хьэмахуэ» турист-рекреацэ комплекс» убыдэу УФ-м и Правительствэм сом ме- сабий 525-рэ щ эхуэнуш. лард 15 зыхуиутІыпщыну и мурад планпроектым.

«Жаlахэм щlызгъужу, къыхэзгъэщыну округым хыхьэ щІыналъэхэм псоми я зэхуэдэ гугъуехьым - псы зэфэнкіэ ціыхутещІыхьыным гулъытэ зэрыхуэщІыпхъэр. Бюджет лъэхъэнэ къакlуэр щыдубзыхукІэ УФ-м Экономикэ зыужьыны-ІуэхумкІэ шІэгъэкъўэн хъуну. Абы ехьэліа программэ щхьэхуэ зэхэгъэувэн хуейщ», тельствэм и Унафэщіым и къуэдзэ Новак Александр.

Зэјущіэм апхуэдэу хэтащ УФ-м экономикэ зыужьыныгъэмкІэ и министрым и КИФЩІ-м стратегическэ, инвестицэ зыужьыныгъэмкІэ и департаментым и унафэщІ Храновский Игорь, УФ-м Экономикэ зыужьыныгъэмкІэ и министерствэм щІыналъэм социально-экономикэ зыу- гъэ. жьыныгъэм ехьэлІа къэрал программэр щыгъэзэщіэнымкіэ и департаментым и унафэщІым и къуэдзэ Харсиев Михаил, УФ-м и Правительствэм и Унафэщіым и къуэдзэм и дэІэпыкъуэгъухэу Никитин Александр, Цецхладзе Георгий, Нозадзе Георгий, «Кавказ.РФ» акционер зэгухьэныгъэм и унафэщІым и къуэдзэхэу Беккаев Хьисарэ Гончаров Николайрэ.

Къэбэрдей-Балъкъэрым къыбгъэдэкІыу зэіущіэм апхуэдэу хэтащ КъБР-м щыІэ къэрал инспектор нэхъыщхьэ Мэкъуауэ Тимур, КъБР-м и Правительствэм и Унафэщіым и япэ къуэдзэхэу Къуныжь МуІэедрэ Говоров Сергейрэ, КъБР-м и Правительствэм и УнафэщІым и къуэдзэ Хъубий Марат, республикэм и министрхэр, Налшык къалэ администрацэм и Іэ-

тащхьэ Ахъуэхъу Таймураз сымэ. КъыкІэлъыкІуэ махуэм, щэкІуэгъуэм и 23-м. Новак Александррэ абы щІыгъуа къэрал къулыкъущ Іэхэмрэ къаплъыхьащ турист объект зыбжанэ. Абыхэм ящІыгъуащ КъБР-м и Іэтащхьэ Кіуэкіуэ Казбек. Ахэр тепсэлъыхьащ «Іуащхьэмахуэ» курортым и инфраструктурэм нэхъри зегъэужьынымрэ абы инвестицэ хэлъхьэ-

нымрэ. «Кавказ.РФ» акционер зэгухьэныгъэм и унафэщ ТІымыжь Хьэсэн и къэпсэлъэныгъэм къызэрыхэщамкіэ, 2030 гъэм ирихьэлІэу «Іуащхьэмахуэм» илъэсым къриубыдэу къекіуэліэнущ ціыху мелуан 1,2-рэ. Инвестицэ проектхэр гъэзэщ эным Іэмал къатынущ зыгъэпсэхуакІуэхэр къыщыувыІэнухэр нэхъыбэ щІынымкІэ, кІапсэ гъуэгущІэхэмрэ бгым лыжэкІэ къежэхыным хуэщіа лъагъуэщіэхэмрэ къызэіу-

хынымкІэ. ЩІыналъэмрэ «Кавказ.РФ»-мрэ къапэщылъ къалэнхэм ящыщщ курорт объектхэр егъэфіэкіуэныр. Инвестицэхэр нымкіэ къешэлІэным зэран хуэхъу щхьэусыгъуэ папщІэ. нэхъыщхьэхэу икіэщіыпіэкіэ гъэзэкіуэжын хуейхэм ящыщщ ІуэхущІапІэхэр

электрокъарукІэ ирикъуу къызэгъэпэщыныр, псыр зыгъэкъабзэхэмрэ бжьамийхэмрэ зэфІэгъэувэжыныр, уэскІурийм щызыхъумэ Іэмэпсымэхэр ухуэныр, лъэс лъагъуэхэмрэ автомашинэ гъэувыпіэхэмрэ къэгъэнэхуныр.

УФ-м и вице-премьерымрэ КъБР-м и Іэташхьэ Кіуэкіуэ Казбекрэ иужькіэ хэи уасэ Іуэхутхьэбзэхэр. Мы илъэсым Къэ- тащ Бахъсэн Ипщэ къуажэм сабий бэрдей-Балъкъэрым зыщызыплъыхьыну садыщІэ къызэрыщызэІуахым ехьэлІа дауэдапщэхэм. Абы щакІэлъыплъынущ зи ныбжьыр илъэсрэ ныкъуэм къыщыщІэдзауэ илъэсищым нэблагъэ цІыкІу 42-м.

ІэнатІэр яухуащ «Демография» лъэпкъ проектым хиубыдэ «ЦІыхубзхэр ІэнатІэ увынымкІэ сэбэп яхуэхъун - зи ныбжьыр илъэсищым нэблагъэ сабийхэм школым Балъкъэрым щолажьэ щІыналъэ проект мыкІуэ щІыкІэ щІэныгъэ зэрыратын Іэмалхэр къахузэгъэпэщын» къэрал проектым ипкъ иткіэ. Проектыр гъэзэщіэным къэрал бюджетым щыщу къыхуаутІыпшаш сом мелуан 39-м щІигъу. Сабий садыр зыхуэныкъуэ псомкІи къызэгъэпэ-

Новак Александррэ Кіуэкіуэ Казбекрэ ухуэныгъэр къаплъыхьащ, лэжьакІуэхэм епсэлъащ, къуажэдэсхэм ехъуэхъуащ сабий садыщіэм лэжьэн зэрыщіидзэм-Урысей Федерацэм бжылэр щызыlыгъ- кlэ. Кlуэкlуэ Казбек къыхигъэщащ, сабийхэм дащыщц, КИФЩІ-м и щІыналъэхэм хэм хуэфэщэн зыужыыныгъэ егъэгъуэтыным гулъытэшхуэ зэригъуэтыр - ар Зэіущіэм и етіуанэ Іыхьэм щытепсэ- УФ-м и Президент Путин Владимир и лъыхьащ «Илъэс хъурейм лажьэ «Іуащ- политикэм и унэтІыныгъэ нэхъыщхьэхэм ящыщщ. Иужьрей илъэситІым кърипроектым и гъэзэщ эк эм. Абы теухуауэ убыдэу Къэбэрдей-Балъкъэрым щатащ къэпсэлъащ «Кавказ РФ» акционер зэгу- сабий 2470-рэ зыщ зхуэ сад 43-рэ. 2021 хьэныгъэм и унафэщ! ТІымыжь Хьэсэн. гъэм и к!эм ирихьэл!эу иджыри объекти Ар къытеувы ащ 2020 - 2024 гъэхэм къри- 8-м лэжьэн щадзэнуш. Абыхэм иджыри

Новак Александррэ Кіуэкіуэ Казбекра адэкіэ щыіащ Іуащхьэмахуэ куейм щыіэ, мывэ къыщІэхыпІэ комбинатым. Рессыхуейт Кавказ Ищхъэрэ федеральнэ публикэм щынэхъ ин дыдэ инвестицэ проектыр ирагъэжьащ мы гъэм и жэпуэгъуэм. Иджыпсту абы лэжьыгъэхэр щрахэр ирикъуу къызэгъэпэщыным - унафэ гъэкlуэкlыну и утыкумрэ комбинатым екІуалІэ гъуэгумрэ ягъэхьэзыр.

Комбинатым и унафэщ Ушаков Игорь тепсэлъыхьащ ухуэныгъэ лэжьыгъэхэр гъэмкІэ и министерствэм зыхузогъазэ а зэрекІуэкІымрэ проектым и щытыкІэнумрэ. Абы къызэрыхигъэщамкіэ, Іуэхущіапіэр Кавказ Ищхъэрэм щыіэ прожиlащ зэlущlэм и кlэухыу УФ-м и Прави- мышленнэ lэнатlэ нэхъ ин дыдэхэм ящыщ хъунущ. Проектым и уасэщ сом мелард 25-рэ, илъэсым къриубыдэу абы къыщыщІахыну хуагъэфащэ вольфрамрэ молибдену тонн мелуан 1,5-рэ. Ар лэжьакъуэдзэ Назаров Сергей, УФ-м Экономи- пІэ ІэнатІэ яхуэхъунущ цІыху 700-м. Комкэ зыужьыныгъэмкіэ и министерствэм бинатыр ирагъэжьэнущ 2023 гъэм, и лъэщагъ псокіэ абы лэжьэн щіидзэнущ 2026 гъэм. А лъэхъэнэм ирихьэл эу абы налогыу бюджетым къыхилъхьэнущ илъэсым хуэзэу сом мелуан 300-м нэбла-

Новак Александррэ Кіуэкіуэ Казбекрэ иужькіэ кіуащ Бахъсэн районым щыіэ, пхъэщхьэмыщхьэхэмрэ хадэхэкіхэмрэ къызэрырашэкі икіи щахъумэ пластик контейнерхэр къыщыщ агъэк заводым. Ар къызэгъэпэщащ мазэм контейнер мин 15 зыгъэхьэзыр иужьрей ІэмэпсымэфІ-

Вице-премьерым зригъэлъэгъуащ тонн мин 25-рэ зыщіэхуэ щіыналъэ пхъэщхьэмыщхьэ хъумапіэри. Зэіымыхьэу илъэсым нэблагъэкІэ пхъэщхьэмыщхьэхэр щІэлъщ абы.

МыІэрысэ, кхъужь, къыпціэ хуэдэхэм нэмыщІ, иужьрей илъэсхэм республикэм жыджэру къыщагъэкІ хъуащ мамкъутыр, щІымэракіуэр, шыгъулдыкъащхъуэр (голубика). Урысей Федерацэм къыщагъэкІ пхъэщхьэмыщхьэхэм я Іыхьэ щанэр Къэбэрдей-Балъкъэрым къылъос. ЗэрыхуагъэфащэмкІэ, мы гъэм пхъэщхьэмыщхьэу тонн мин 500-м щ игъу ди рес-

публикэм къыщрахьэлІэнущ. МахуитІым зытепсэльыхьахэм ящыщу къыхэгъэщыпхъэщ газкІэ унагъуэхэр къызэгъэпэщыным и Іуэхур.

Новак Александр къызэрыхигъэщамкІэ, Президентым игъэува къалэнхэм ящыщу нэхъыщхьэр 2022 гъэм къриубыдэу унагъуэ псоми газ ешэлІэнырщ. «Газпром» ПАО-м зэрыщыжа амк 1э, 2025 гъэм и кіэм ирихьэліэу щіыналъэр газкіэ нэсу къызэпэща хъунущ. НобэкІэ республикэм щыпсэухэм я процент 96,8-м газыр къагъэсэбэп.

КІуэкІуэ Казбек Новак Александр фыщіэ хуищіащ Къэбэрдей-Балъкъэрым и социально-экономикэ зыужьыныгъэм ехьэлІа Іуэхухэм гулъытэ зэрыхуищым, цыхухэм я псэукіэр егъэфіэкіуэным хуэунэтіа проектхэр гъэзэщіэщІэгъэкъуэн къазэрыхуэхъум

ЖЫЛАСЭ Замир.

зыхэзыщіэ щіэблэ къэгъэтэджыныр егъэджэныпщэрылъ зыщигъэм щІыжын, Іуэхугъуэ нэхъыщхьэхэм ящыщ зыуэ къилъытэн хуей пшэрылъщ. Зи щхьэ пщіэ хуэзыщІыж лъэпкъым абы теухуауэ зэфіигъэкі лэжьыгъэр тхэрэ еджэфу еджакіуэм есэныгъэ иритым къыщыувыІэн хуейкъым, атІэ анэдэлъхубзэмкіэ гупсысэу, гъащіэм и лъэныкъуэ псоми щызэрахьэу, шэщауэ ирипсалъэу, ар шэрыуэу псэлъэкіэм хиухуанэу, жыпіэпэнумэ,

фащэу щызэрихьэу зэпыу

зимы і э гъэсэны гъэ лэжы

гъэ иригъэкіуэкіыпхъэщ.

Анэдэлъхубзэм и ІэфІыр

зэрытщіэщи, лъэпкъым къйкјуа тхыдэ гъуэгуанэм и гъуджэщ. Ауэ, нэхъыщхьэращи, ар къэкІуэнум и гъуэгугъэлъагъуэщ, пщэдейрей махуэ-хэм лъэ быдэкІэ ухэзыгъэхъугъуэфІыгъуэщ. Анэдэлъхубзэр быным езыгъащіэр, япэ бзэ щіэныгъэр абы ябгъэдэзылъхьэр адэ-анэхэра пэтми, иджырей лъэхъэнэм а ІуэхумкІэ мынэхъ мащізу пщэдэкіыж яхь хъуащ егъэджакІуэм, жылагъуэ зэгухьэныгъэхэм. къэкъулыкъущІапІэхэм. Абы къикіыр аращи - анэдэлъхубзэр хъумэныр, егъэфіэкіўэныр, зегъэужьыныр зэрылъэпкъыу я зэхуэдэ пшарылъш.

Адыгэбзэр утыкум зэпымычу итыным, абы и пщІэр къэІэтыным иужьрей илъэсхэм Іуэхугъуэ зэмылізужьыгъуэ куэд дыдэ зэфіегъэкі Хьэтіохъушокъуэ Къазий и цІэр зезыхьэ Адыгэбзэ Хасэм. Абы къызэригъэпэщ икІи иригъэкІуэкІ зэхьэзэхуэхэмрэ гъэлъэгъуэныгъэхэмрэ теухуащ ныбжьыщІэхэм адыгэбзэм зегъэубгъуным икіи гъэкуууным, ар лъагэ гъэмрэ щіэныгъэмрэ щыха-щіыным. Лъэпкъ іуэрыіуа- гъахъуэ икіи щрагъэфіакіуэ тэхэм къыщегъэжьауэ дыкъэзыухъуреихь дунейм и яхуэгъэзауэ лажьэ лаборащэхухэмрэ ахэр хъума зэрыхъуну Іэмалхэр къэгъуэ- щакъым. Палъэ кіэшіым тынымрэ ирипсэлъэжынымрэ щыщіэкіыжу щіэблэм я зыгъуэтын хуей іуэхугъуэфі къэухьым зезыгъэужь, я зыбжанэ зэфіигъэкіащ абы. гупсысэкІэм зыкъезыгъэІэт проект хьэлэмэт куэд утыку дэлъхубзэхэр зэрадж тхылъкърелъхьэ Адыгэбзэ Хасэм. Абыхэм ящыщщ, псалъэм папщіэ, егъэджакіуэхэмрэ еджакіуэхэмрэ я деж щіэvпшІэшхvэ шызыгъуэта, гушыІэрейхэмрэ къэщіэрейхэмрэ я «Джэгурэш» гушыlэ зэпеуэр, «Ліакъуэ-еджэ» щіэныгъэ-узэщіакіуэ Лабораторием и гуащіэ зэпеуэр, щіэныгъэщіэкъу-хэлъщ зи гугъу тщіа іуэхуунагъуэ зэпеуэр, нэгъуэщІ тІым - Къэбэрдей-Балъкъэкуэдри.

Анэдэлъхубзэмрэ гуащэгъэджэгумрэ

рэ куэд мыщІа «Адыгэ дуней» лъэпкъ фондми. Абы и фІыгъэш Налохэ къахэкІа шІэныгъэлІхэм - Жансэхъу, Ахьмэдхъан, Заур, Евгение сымэ - я цІэхэр зэрихьэу Хьэтуей къуажэ къышызэlvaxa шІэныгъэ-vзэщlакІvэ центрыр щыІэ зэрыхъуар, лъэпкъым дежкІэ мыхьэнэшхүэ зиІэ тхылъ зыбжанэ къызэрытехьар. дунейм «Сыринэ» зи фІэщыгъэ ныбабы и пщІэр жьыщІэ театрыр къызэры-хуэунэтІауэ зэпэщар. Дэтхэнэ проектми анэдэлъхубзэм и пщlэр elэт, ныбжьыщІэхэр зэрешалІэ, пшэрылъ зышишІыжа Іvэхугъуэ пыухык ахэр зэщ а

мэхъу. Къэбэрдей-Балъкъэрым Егъэджэныгъэмкіэ, щіэныгъэмрэ щіалэгъуалэм я ІуэхухэмкІэ и министерствэм егъэджакІуэхэм я Іэщіагъахъуэ икіи щрагъэфіакіуэ и центрым анэдэлъхубзэхэм торие щы і зэрыхъурэ куэд къриубыдэу унафэ пыухыкІа Дызэрышыгъуазэши, анэхэр еджэныгъэм къигъэув мардэщІэхэм тету зэхэгъэувэжын, программэщІэхэр абыхэм яхуэтхын, бзэри литературэри зэраджын методикэ дэlэпыкъуэгъухэр гъэхьэзырын хуейуэ щытыкІэ лъэпкъ мащіэхэр иува хъуат. рымрэ Къэрэшей-Шэрджэ-Лэжьыгъэ купщафіэ куэд сымрэ - зэдайуэ зэрызэ-ирегъэкіуэкі къызэрыунэху- халъхьар, лъэныкъуитіми

щыщ Іэщіагъэліхэр Іуэхум зэрыхэлэжьар, адыгэбээм и фІэшыгъэр хамэбзэкІэ зыуэ

Іууэ зэращІар. Лабораторием и лэжьакІуэхэм - Щоджэн Іэминатрэ адыгэбзэмкІэ пшэдэкІыж зыхь Іэшіагъэлі) Конаковэ Любэрэ (балъкъэрыбзэмкіэ пшэдэкіыж зыхь Іэшіагъэлі) еш имыІ у ирагъэкІ у экІ зэпеуэхэм къыхашэр еджакІуэхэмрэ егъэджакІуэхэмрэ я закъуэкъым, атіэ ахэр унагъуэмкІи йоплъэкІ, абы телъ хьэкъри гъэсэныгъэмрэ еджэныгъэмрэ нэрылъагъу щащІу, щхьэж къылъыс къалэныр къыхалъхьэ щрагъэгъэзапроектхэм шІэν.

Анэдэлъхубзэмрэ лъэпкъ щэнхабзэмрэ хъумэным иджыблагъэ хуэунэтІащ лабораторием и лэжьакІуэхэм ирагъэкіуэкіа «Гуащэгъэджэгур анэдэлъхубзэ-хэмкіэ» зи фіэщыгъэ проект дахэр. Мыбдеж заншІэу къышыхэгъэшын хуейш мы гупсысэр Урысейм щызекІуэ лъэпкъхэм я анэдэлъхубзэхэм заужьынымкІэ шыІэ фондым (Фонд развития родных языков РФ) и дэІэпыкъуныгъэ хэлъу зэрыра-Ар теухуат гъэкіўэкіыр. еджапІэхэм лъэпкъ Іўэры-Іуатэм щыщу нэхъ езэгърабгъуу къалъытэ таурыхъхэр е хъыбархэр къащтэу гуащэгъэджэгу шІыным икІи утыку къилъхьэным.

Лабораторием мы гъэм япэ дыдэу иригъэкІуэкІ мы гуащэгъэджэгу гъэлъэгъуэкъуажэ дэт курыт еджапіэр, Инарыкъуей ціыкіурэ Там-бовскэрэ зэдай, Щомахуэ Алексей и ціэр зезыхьэ

курыт еджапІэм я ныбжьышіэ гупхэр.

Курыт еджапІэхэм Іэмал

хъарзынэхэр яІэш ныбжьы-

щІэхэм жылагъуэ зэхэтыкіэмрэ щэнхабзэмкіэ пэщіэдзэ есэныгъэхэр езыт деркъызэрагъэпэщыну. Абы и лъэныкъуэкІэ театрымрэ гуащэгъэджэгухэмрэ яхуэбгъадэ хъун щымы-Іэмал хъарзынэхэр якъуэлъщ. Сабийм театрым е гуащэгъэджэгум щигъакІуэ зэманым и бзэм зригъэужь къудейм къыщынэркъым, атІэ абы и зыІыгъыпсэлъэкІэм, утыку ихьэкіэ-икіыжыкіэм я нэщэнэхэм зыщегъэгъуазэ, ахэр лъэпкъ хабзэхэм я жыпхъэм иту зэрихьэу зегъасэ. Сабийр щыпсальэкІэ гупсысэр зэпигъэувэфу гъэсэным мыхьэнэшхүэ иІэщ. Гуашэр шигъэджэгум деж, ныбжьыщІэм щапхъэу илъагъу псэлъэкІэмрэ Іуэху зегъэкіуэкіэмрэ абы пкърилъхьэну хуожьэ, къызэрыкіуэ щытыкіэм ещхьу утіыпщауэ псалъэу щіедзэ, зыщіыкіэзыІыгъыкІэхэмкІэ къэзыкъуз щымыІэу екіуэкіым хелъасэ. Арыххэуи, ар и щэным шыш зы Гыхьэу, къытри-

Гъэлъэгъуэныгъэм и къалэн нэхъышхьэри араш: гуащэгъэджэгум гъуэгу етызэпеуэр, щізныгьэщізкы хэльщ зи тугы іщіа гузу- туащы візджэгу пыльы курыт еджапізь у тыльша запеуэр, къзхутэ запеуэр, къзхутэны- купщіафізу зэфізгъэкіа зэтіохъущыкъуей къуажэ дэт жылгъэм шыщ ізкър зэфізкаў балъкъэгъэ езыгъэкіуэкі ныбжы- рыхъуам. Узыщыгуфізкіын Щэнхабзэмкіз унэр, Бахъ- хъыщхьзу гъзувынырщ, рыбзэмрэ урысыбзэмрэ я щізхэм я «Щізнхабзэльхэ» хуейуэ мыбы хэлъщ дяпэкіз сэн къалэ дэт, Пащты Сулъ- адыгэбзэр шізблэм фізуэгты хурыт еджапізхэм яізщіы- тіан и цізр зезыхьз 1-нэ ящізнымкіз дзізпыкъуэгъу хузум екіуэкіын хуейщ. рыхэш зэпеуэр, «Усэпсэ» хьэну тхылъхэр щіыналъи- курыт еджапізр, Мысостей нэхъыщхьэхэм ящыщу къе- фізмал- кыркыры съзмунныр запеуэр нагъуаці тым - Къзбэрлей-Балькъз- къуажэ дэт курыт еджапізр. Гъзштэнырш, театр ізмалгъэштэнырш, театр Іэмалхэр хэлъу ціыкіухэр лъэпкъ лабораторием къыщыпэщэнхабзэм куууэ щыгъэ- щылъыр дяпэкlэщ гъуэзэнырщ.

гъэзэжмэ имыжагъуэу зыху-

щІэкъу есэныгъэу ныбжьы-

щІэм иІэ мэхъу. Гъэсэныгъэр

зэрыщытыр аращи, зэ щап-

хъэу ирагъэлъэгъуар сабий-

хэм бзыпхъэу къащтэри,

абы адэкіэ гъащіэ егъуэт.

пеуэм къыхыхьа гупхэм зэфІэкІышхуэ къакъуэкІащ. Дэтхэнэ зы гупми гуащэгъэджэгур гъэхьэзырыным зэманышхуэрэ къаруушхуэрэ зэрырихьэлІар нэрылъагъут. ХьэтІохъущыкъуейхэм я «Мыщэ и къуэ Батыр» таурыхъри (зыгъэхьэзырар Тембот Оксанэрэ Псэныкъуэ Стеллэрэщ), бахъсэндэсхэм я «ТхьэкІумэкІыхь анэр, бажэр, дыгъужьыр» псысэри (зыгъэхьэзырар Бэрбэч Юлэщ), мысостейхэм я «Мывэм и къуэ» нарт тхыдэжьри (зыгъэхьэзырар Зыхьэ Маритэщ), джылахъстэней ныбжьыщІэхэм ягъэува «Бажэ пшынэ» литературэ псысэри (зыгъэхьэзырар Бузд Хьэрифэтщ) бгъэувынкІэ тынш яхэткъым. Джэгунухэм я къалэныр щхьэж и хьэлым хуэфащэу къыхэхыныр, текстыр зэрышыІэ бзэр сабийм Іурылъхьэныр, щызэпыуд хуэкІуэ псакъыхэкІмэ, лъэкІэ джэгур «егъэдыжыныр», Іэпэгъэджэгумрэ утыкумрэ зэщымыкъуэу, екІуэкІыр еплъым къыгу рыіуэу гъэпсыныр, макъамэр екіуу шіэлъхьэныр - нэгъуэщІу жыпІэмэ иджыри зы гъуазджэ дуней щІэрыпс къэгъэщІыныр - егъэджакІуэми еджакІуэми зэдащІэ лэжьыгъэшхуэщ.

щтэмэ, гуащэгъэджэгу зэ-

А ІэнатІэм пэрыувахэм ар хъарзынэу къазэрехъулІам шэч хэлъкъым, къэпщытакІуэ гупми къызэгъэпэщакІуэхэми фІэщхъуныгъэ быдэ яІэ хъуащ гуащэгъэджэгу зэпеуэр илъэс къэс ебгъэкІуэкІй зебгъэубгъуи

зэрыхъўнум. Гуэхугъуэм хэта сабийхэр сыт и лъэныкъуэкІи абы и курыхт. Я нэгур зэлъы ухарэ зыхэтым гукъыдэж къазэрыритыр зыхэпщІу я къалэныр нэсу ягъэзэщІащ. Ар щыплъагъукІэ, уогупсыс: хэт деж къыщынэр анэдэлъхубзэм и псэуныгъэр - ар щІэблэм я деж нэзыхьэсын хуейхэра хьэмэрэ нэсу зыхуэмыгъэlэкlуэлъакlуэхэра, жыпІэу. Анэдэлъхубзэхэм яхуэгъэзауэ лажьэ лабораторием апхуэдэ упщІэрэ гурыщхъуэрэ къыхэмыкіыу ди щіыналъэм щызекІуэ бзэхэм я щыІэныгъэм толажьэри, я гупыжыр ядэп-

Іыгъыну уасэ иІэкъым. Зэхьэзэхүэр иджыри и ныр, сабийхэр гъэфІэжыныр

ШУРДЫМ Динэ.

ЕГЭ-р **шымыгъэ**Іэжыным и телъхьэщ

Урысейм СледствиемкІэ и комитетым и унафэщІ Бастрыкин Александр ЕГЭ-м теухуауэ жиlахэр зэІэпах къэралым и хъыбарегъащіэ Іуэхущіапіэхэм. ЩІэблэм я щІэныгъэр ЕГЭ-мкІэ къызэрапщытэр абы иригъэщхьащ ціыхум хьэзаб телъхьэным.

«КъэдвгъэгъэщІэрэщІэж совет зэманым цІыхухэм шІэныгъэ зэрырату щыта хабзэхэр. Ахэр дуней псом щынэхъыфІу къалъытэу щытащ. Ахэрщ зыхуэгъэзауэ щытын хуейр ди депутатхэм я хабзэубзыху жэрдэмхэр. ЕГЭ-р зэхъуэк ыжын хуейщ - ар щалэгъуалэм я бэлыхьышхуэщ», жиІащ Бастрыкиным. Апхуэдэуи абы къыхилъхьащ бакалавриат, специалитет жыхуаІэхэри щамыгъэІэжы-

Куэдым я гум къишхыдыкІащ Бастрыкиныр. Ныбжьыщіэм бгъэдэлъ щіэныгъэр апхуэдэ щІыкІэкІэ къэпщытэн зэрыщіадзэрэ ціыху мелуанхэр егъэтхьэджэ абы. Фигу къэдгъэк ыжынщи, япэу ар къэралым и щІыналъэ зыбжанэм 2001 гъэм щрагъэкІуэкІауэ щытащ. Ауэрэ, а къэпшытэныгъэр щыхапща щІыналъэхэр

нэхъыбэ ящІурэ, 2008 гъэм щатын хуейуэ хабээ къащтащ. Дызэрыт илъэсым и накъыгъэм цыхухэм яхэупщІыхьат Зыуэ щыт къэрал экзаменым теухуауи, абы хэтахэм я процент 70-р ар щымыгъэІэжыным и телъхьэу къыщІэкІащ, ЕГЭ экзамен тыкІэр нэхъ къэзыщтэхэр процент 16 къудейт зэ-

рыхъур. Егъэджэныгъэ ІэнатІэм зэхъуэк ыныгъэхэр щегъэкІуэкІыным теухуауэ Бастрыкиным къыхилъхьахэм зэреплъыр къајуатэ къэрал къулыкъущІэ куэдми. Абыхэм ящыщщ УФ-м и Президентым и пресс-секретарь Песков Дмитрий.

«Следственнэ комитетым и унафэщІым и къзухьыр инш икІи жылагъуэм дежкІэ мыхьэнэшхуэ зиІэ сыт хуэдэ къэхъукъащІэми теухуа и Іуэху еплъыкІэ иІэжш. Дэ псори гурэ псэкІэ дегъэпІейтей ди егъэджэныгъэ Ізнатізм щекіуэкіхэм, ар зэрызэтеухуа щІыкІэм. Следственнэ комитетым и унафэщІыр а Іуэхум зэреплъыр къигъэлъэгъуауэ ் аращи, цыхухэм щіэныгъэ егъэгъуэтыным епха министерствэхэм абы гулъытэ зэрыхуащІынум шэч къытесхьэркъым», - жиlащ Песко-

Швецием и тхыдэм къыщымыхъуауэ

Швецием и Риксдагым (зы палатэ фіэкіа мыхъу парламентым) шэкіуэ-

гъуэм и 23-м иригъэкіуэкіа УФ-м и хэгъэгу псоми ЕГЭ-р зэхуэсым щыхахащ а къэралым и премьер-министрыщІэр.

> Жэуаплыныгъэшхуэ зыпылъ къулыкъур апхуэдэ зэи къэралым къыщымыхъуауэхуагъэфэщащ бзылъхугъэм - Андерссон Магдаленэ. Швецием финансхэмкІэ и министру 2014 гъэм щагъэувми а ІэнатІэр цІыхубзым зэи зэрихьатэкъым. Къэралым и социал-демократие партым и унафэщІ Андерссон а къулыкъум увын папщІэ абы и телъхьэу э яІэтащ депутати 175-м.

Щэкіуэгъуэм и пэщіэдзэм текіащ премьер-министру къэралыр илъэсипшІкІэ зе зыхьа Лёвен Стефан. Социал-демократие партым и унафэщІу щыту, 2014, 2018 гъэхэм екіуэкіа хэхыныгъэхэм щытекіуащ икіи къэралым Іулыджышхуэ щиІащ абы. Алхуэдэу щытми, партым и къарур иужьрей зэманым къэт асхъэу хуежьащ. ЩІытекІым и щхьэусыгъуэм журналистхэр щыщІзупщІзм Лёвен жиІащ партым и лэжьыгъэр адэкІэ зыгъэкІуэтэн, и Іуэху еплъыкіэхэр пхызыгъэкіыфын унафэщінщіэ зэрыхуейр, 2022 гъэм екіуэкіыну хэхыныгъэхэм щытекіуэфын папщіэ.

ЩэкІуэгъуэм и 25,

♦ЦІыхубзхэм залымыгъэ якіэлъызехьэным пэщіэтыным и дунейпсо махуэщ. ООН-м и Ассамблее Нэхъыщхьэм 1999 гъэм дыгъэгъазэм и 17-м къищта унафэмкіэ ягъэуващ ар. ♦Урысейм и мамыршІэкъ∨

♦Боснием и къэралыгъуэм

и махуэщ ♦1339 гъэм Москва Кремлым жыгейм къыхэщІыкІа и блынхэр зэтелъхьэн щІа-

дзэхэм я махуэщ

♦ 1741 гъэм Черкасский Алексей (адыгэщ) и пщэ иралъхьат Пётр Езанэм ипхъу Елизаветэ императрицэр и къулыкъум зэрыпэрыувэну манифестымрэ абы ищІыну тхьэрыІуэмрэ

зэхилъхьэну. **♦1935 гъэм** СССР-м щагъэуващ «ЩІыхьым и Дамыгъэ» орденыр.

♦1810 гъэм къалъхуащ урыс хирург, академик Пирогов Николай. ♦1927 гъэм къалъхуащ ли-

тературовед, критик, УФмрэ КъБР-мрэ шэнхабзэмкіэ щіыхь зиіэ я лэжьакіуэ Шэвлокъуэ Пётр.

♦1933 гъэм къалъхуащ тхакІуэ, публицист, АР-м щІыхь зиІэ и журналист Ліыхъусэжь Хьэжрэтбий.

♦1973 гъэм къалъхуащ филологие щІэныгъэхэм я доктор, АКъУ-м и профессор, ЩІДАА-м и академик Хъуакіуэ Фатіимэт. Дунейм и щытыкІэнур

pogoda.yandex.ru» сай тым зэритымкіэ, Налшык уфауэ щыщытынущ. Махуэм хуабэр градус 1 - 2, жэ-

♦ 1941 гъэм къалъхуащ физико-математикэ щІэныгъэхэм я доктор, профессор, ЩІДАА-м и академик Къумахуэ Мурадин.

щым щІыІэр градуси 4 - 3

ЩэкІуэгъуэм и 26,

♦Информацэм и дунейпсо

♦ВакъащІэм и дунейпсо

♦Абхъазым и Конституцэм

♦ 1925 гъэм ягъэунэхуащ Ту-

полевым и «АНТ-4» кхъухь-

щыхъунущ.

махуэщ

махуэщ

и махуэщ

лъатэр.

♦ 1952 гъэм къалъхуащ сурэтыщі, КъШР-м щіыхь зиіэ и художник **Хьэгъундокъуэ** Мухьэмэд.

♦1960 гъэм къалъхуащ «Адыгэ псалъэ» газетым егъэджэныгъэмрэ щІэныгъэмкІэ и къудамэм и унафэщІ, КъБР-м щІыхь зиІэ и журналист Жыласэ Мари-

Дунейм и щытыкІэнур «pogoda.yandex.ru» сай-тым зэритымкіэ, Налшык уфауэ шышытынущ. Махуэм хуабэр градус 1 - 2. жэщым щІыІэр градуси 2 щыхъунущ.

Зыгъэхьэзырар ЖЬЭКІЭМЫХЪУ Маринэщ.

Лъэпкъ Іущыгъэ:

Шы зыгъуэт нэху тещхьэркъым.

Шэшэн Республикэ

Китай • ХэкІыпІэ • Абхъаз Республикэ •

Экономикэ

Политикэ

Кавказ Ищхъэрэ Жылагъуэ Іуэху

ЩІалэгъуалэмрэ щэнхабзэмрэ

зэІэпэгъу зэращІ ІэмалыфІщ «Пушкинская карта» зыфІащар

хьэ еджапіэхэм щіэсхэу щіалэгъуалэ 1-м ар зэрикіуэдыкіыжынур. мелуанитІым шІигъум. Картэм сом мини 3 илът, музейхэм, театрхэм, концертхэм, тынкіи, сом миниті и уасэнкіи хъунущ бидыплъыхьакіуэ укіуэным тебгъэкіуэдэ- летым. Дэтхэнэ зыми зэригъэзэхуэрынщ ну ухуиту. Иджы ар сом мини 5 хъунущ ар театр нэхъ ціэрыіуэм зэ, тіэу кіуэгъуэу дызыхуэкіуэ гъэм.

зыбжанэщ узыхуейр, «Госуслуги» порталым уитмэ. Армырамэ, банкым, МФЦ-м, Урысейм и пощтым а Іуэхутхьэбзэр он- щыдыгъуауэ ягъэтІысахэр гъуэгу захуэм лайн ІэмалымкІэ къыпхуащІэнущ. Абы- зэрытрагъэувэж Іэмалу Италием къыщахэм ящыщ дэтхэнэми къыпхуигъэлъэ- гъэсэбэпыр. Апхуэдэхэр музейхэм лэжьагъуэну анкетэм итхапхъэр иботхэ, жып кіуэ ягъакіуэ, япэрауэ, дахагъэм ихьэхуу, я телефоным «Госуслуги. Культура» гуэдзэныр дыщІыбогъури, картэр къуат. Етіуанэрауэ, ціыхухэм яфіэльапіэр яфіэб-Дакъикъитху нэхъыбэ текІуэдэнукъым а къедбжэкІахэм

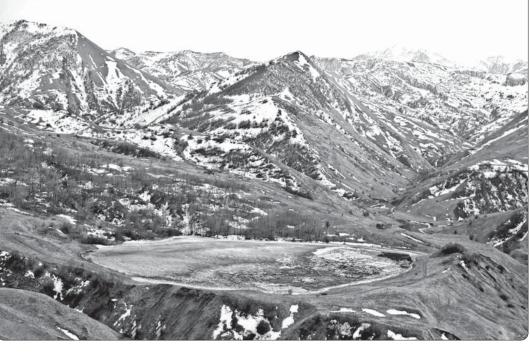
КартэмкІэ билет къэпщэху хъунущ зи гугъу тща гуэдзэныр къэбгъэсэбэпу, уз- ми классикым жиаккъым дахагъэм дудэкіуэну щэнхабзэ іуэхущіапіэм и сайтым нейр къызэрихъумэнур.

Илъэс 14 - 22 ныбжьым итхэм папщІэ уихьэу, езы театрым е музейм и кассэми зэхаубла «Пушкинская карта» програм- щагъэбелджылыфынущ ахъшэр зытевмэр мы гъэм фокlадэм и 1 лъандэрэ гъэкlуэдар. Мы гъэм картэ къэзыщтауэ ягъэзащіэ.Зы мазэм къриубыдэу а кар- абы илъыр иджыри къэзымыгъэсэбэпатэр зыІэрагъэхьащ школхэм, курыт, ищ- хэм ящІэн хуейщ 2022 гъэм щІышылэм и

УздэкІуэм елъытауэ, сом бжыгъэ епкъыщІинэнуми е илъэсым и кіыхьагъкіэ музейхэмрэ экскурсиехэмрэ тригъэк уэдэ-КАРТЭР къэпштэн шхьэк і дакъикъэ нуми. Нэхъышхьэр апхуэдэ гулъытэ щіалэгъуалэм хуащ І зэрыхъуарщ.

Мыбы сигу къигъэкІыжащ музейхэм дуней тетыкІэр нэгъуэщІ хъуну щыгугъыу дыгъу зэрымыхъунум я гупсысэр траухуэфыну къалъытэу. Хэт ищІэрэ, цІыхур зыщ игъэгупсысыжынри хэлъщ. Ауэ сыт-

Галанчож къагъэщІэрэщІэж

піэр ціыхуншэ хъуащ. Абыхэм къагъэзэ- ликэм и Іэтащхьэ Кадыров Рамзан. жа иужькіи, Совет властым идатэкъым я лъапсэхэм ирагъэтІысхьэжын. 1995, 1999 ящІыпат.

ИДЖЫ, илъэс зыбжанэ хъуауэ, щІыналъэр къагъэрэщІэж. КъызэрыщІадзари гъуэгухэращ: километр 50 хъу гъуэгуфІ

яукъуэдиящ Галанчож гуэлым нэс. Ди республикэм и щІыналъэ дахэр ІэщІыб тщІыпауэ къекІуэкІащ, иджы гъуэгу- зыплъыхьакІуэ къахуэкІуэнухэм хузэфІа-

Мы ціэр зезыхьэр Шэшэным и зы щіы- 123-м щыдгъэтіылъынущ газ зрикіуэ налъэщ. 1925 гъэм къыщыщіэдзауэ 1944 бжьамийхэр. Мы щіыпіэм къэіэпхъуэну гъэ пщІондэ къуажэ цІыкіу 200 исащ абы, хуейуэ унагъуэ 2000-м лъэіу тхылъ къатха-1939 гъэм къызэрабжамкіэ, ціыху мини щи, къуажэхэр уэздыгъэкіи, газкіи, псыкіи, 9,5-рэ щыпсэууэ. 1944 гъэм шэшэнхэмрэ гъуэгукіи, къэрал Іуэхущіапіэ зэхуэмыдэингушхэмрэ я хэкум щрагъэкіым, щіы- хэмкіи къызэдгъэпэщынущ, - жеіэ респуб-

Мы щІыналъэм егупсысауэ зрагъэужьмэ, цІыху кІуапІэ зэрыхъунум шэч хэлъгъэхэм Шэшэным щекіуэкіа зауэхэм а къым, пасэрей ухуэныгъэхэмкіэ зэрыбейр унэжь тіэкіухэри гъуэгухэри іисраф къэплъытэмэ. Тхыдэтххэмрэ археологхэмрэ щащІэн мыбы щыІэщ пасэрей унэхэр, мывэ бэнхэр, нэгъуэщІхэри яджыну гупыж ящІмэ. Абыхэм еплъыну, щІыпІэ дахэм зыщызыгъэпсэхуну хуеину цІыхухэри куэдынущ.

Галанчож итІысхьэжыну шэшэнхэм я сомым и хэкІыпІэ хъунур Іэщ гъэхъунымрэ хэр дощі, етіанэгъэ къриубыдэу километри хыну хуэіухуэщіэхэмрэщ.

ГЪЭУНЭХУ

щІыналъэм гъзунэхуны- дицинэ мэм теухуауэ.

АБЫ кърикІуэм арэзы рекламэм къигъэлъагъуэр Іэщи аращ. цІыхухэм я узыншагъэм зыщытхъур мыщІа- къонэж.

гъуэмэ, ар зыщІам хуэдабзэу, етхьэкъунущ рекламэм хэт артистым, уэрэджыlакlуэм, жыпlэнурамэ, и ехъулІэныгъэхэмкІэ куэдым яцІыхум. И фІагъ-ІеягъкІэ зыхуэдэм емылъытауэ, рекламэ хуащІ Китайм и Чженцзян хъунукъым хущхъуэм, ме-Іэмэпсымэхэм. гъэ щрагъэжьащ рекла- «узыншагъэмкіэ сэбэпщ» жыхуаІэ ерыскъыхэкІхэм. Мы хабзэр къащтэн хуей щІэхъуар рекламэкІэ пхакъищІмэ, зэрыкъэралу хуэ- гъэкІ хьэпшып, ерыскъы, кІуэну я мурадщ. АтІэ, н.къ. зэран зыхуэхъуа щы-

Игъуэ дыдэт ди къэралзэран яхуэмыхъун папщIэ, ми апхуэдэ хабзэ къы· рекламэм щащтэну, псом хуэмыдэу теухуауэ иІэ хабзэм щы- хущхъуэхэм ятеухуауэ. дыщіагъуащ хьэпшыпым, Ціыхухэм я жагъуэ дыдэщ хущхъуэм тезыгъэгушхуэу телевиденэм рекламэм и къэпсалъэ ціыху ціэрыіуэм бжыгъэр зэрыщыегъэлеяяпэщІыкІэ езым ар игъэу- ри. Мыбыхэм куэд топсэнэхүн хуейуэ. Ирагъэщэху- лъыхь, ауэ зэкІэ зэрыщыту

Адэхэр **ЗЭКЪУОУВЭ**

Сабийхэм я хуитыныгъэр хъумэныр зи къулыкъуу щыта Кузнецовэ Аннэ я дэІэпыкъуэгъуу, бын зиІэ цІыхухъухэм къызэрагъэпэщащ «Отцы России» зыфіаща жылагъуэ зэгухьэныгъэр Кузнецовэм абы теухуауэ жеІэ унагъуэм къыщхьэщыжын, дэlэпыкъун къару зэщlэгъзујуа зэрыхъур узыщыгуфіыкіын Іуэхуу зэрыщытыр.

КЪЫХЭДГЪЭШЫНШИ. Аннэ зи гугъу тщ Та къулыкъур щиІыгъам (иджы ар Къэрал Думэм и УнафэщІым и къуэдзэщ), адэхэм я Совет къызэригъэпэщауэ щытащ. А Советращ адэхэм я жылагъуэ зэгухьэныгъэр зи жэрдэмыр. Ар щІыдащтари сабийхэмрэ унагъуэхэмрэ къашхьэщыжыным теухуауэ къэралым лэжьыгъэшхуэ зэрилъырщ. Зэгухьэныгъэм и унафэщІ хъуар адэхэм я Советым и пашэ Коченов Андрейщ.

Мы Советым Іуэху куэд зэфІигъэкІащ уз зэрыцІалэр къежьэу унагъуэхэр нэхъри гугъу ехь хъуа нэужь. Унагъуэ мин 15-м ядэІэпыкъуащ Советым хэтхэмрэ абыхэм я гукъэкІыр зыфіэкъабылхэмрэ. илъэс ныкъуэм унагъуэ 200-м абыхэм я гулъытэ ялъысащ: унагъуэшхуэхэм -ышк динсішеахт-неішиаж зыгъэпсынщІэ Іэмэпсымэхэмкіэ, хущхъуэкіэ, ерыскъыхэкІкІэ япэІэбащ, уеблэмэ быниплІ зи закъуэу зыпІ адэм фэтэр къыхуащэхуащ. Советым и юристхэмрэ психологхэмрэ ядэлэжьэнущ абыхэм я Іуэхутхьэбзэ хуэныкъуэ унагъуэ-

Адэхэм я зэгухьэныгъэм цІыхухъу мини 100 къызэщІеубыдэ. Абыхэм яхэтщ Михайлов Александр, Валуев Николай, Карелин Александр, Бурлаков Сергей, Майданов Денис, Мерзликин Андрей, Сайтиев Бувайсар, Охлобыстин Иван сымэ хуэдэ цІыху цІэры-Іуэхэр.

Сабий дэхуэхахэр, унагъуэ хуэмыщІахэр щымымащІэкІэ, сэбэп хъуну хуей дэтхэнэми и Іуэхур дэІыгъын хуейщ, шэч хэмылъу. Щхьэгъусэм бгъэдэкІыж цІыхухъум и бынри ІэщІыб щищІ куэдрэ къохъури, ахэр зыщІэгупсысыжынымкІэ сэбэп хъуну къыщІэкІынщ гудзакъэ зыхэлъ адэхэр.

> «Махуэкум» и къыдэкІыгъуэр зыгъэхьэзырар ШИРДИЙ Маринэщ.

МафІэм илыпщІа сабиигъуэ Зауэр щыщ Іидзам илъэсий сыхъуу арат, ауэ а зэманым слъэгъуар сымыlуэтэжыныр сэркlэ тынш-

къым, ар захуагъэуи къыщІэкІынкъым. Сыту жыпіэмэ, зауэ блэкіам и хъыбар тхылърэ кинокіэ фіэкіа зымыщіэ, дуней зэхэмыбз, зэхэзэрыхьа тет нобэрей щіалэгъуалэм, мащіэ дыдэ фіэкіа мыхъуми, къахуэщхьэпэжын гуэр къыхахынкіи хъунщ мы

А ЗЭМАНЫМ ціыкіуи ини псалъафэу яіэр зэрызэщхьэщыкІышхуэ щыІэтэкъым - «Хэт сымэ нобэ зауэм яша?» «Хэтхэ щхьэкlуэ тхылъ къахуэкlya?» «Бийм сыт хуэдэ щІыпіэхэр иубыда?» - ахэрат дэнэкіи щызэхэпхыр.

Зауэ гущІэгъуншэр кІуэ пэтми нэхъ гъунэгъу къытхуэхъурт. Апщіондэхукій ціыхум нэхъ зэхащіыкіырт абы и шынагъуэр. Ноби си нэгу щІэтщ 115-нэ лъэпкъ шуудзэм хагъэхьэну къыхаха гупышхуэр къуажэку уэрамымкіэ зэрыблэкіар. Хьэблэм къыдэкіа ліыжьфызыжь, унэгуащэ, сабий куэд пlейтейуэ куэбжэм lутт, адыгэ фащэкіэ хуэпауэ блэкі шуухэм еплъу, сэлам ирахыжу.

Зауэм кІуэхэр нэхъ гъунэгъу къыщытхуэхъум, си адэ къуэш Бицу ТІатІ къыдбгъэдыхьэри шым къепсыхащ. Зи нэпсхэр къежэх и шыпхъу НыкІуэрэ и щхьэгъусэ Гуащэуэсрэ сэлам къарихыжащ. МакъкІэ гъы ипхъу Женярэ сэрэ ди щхьэм Іэ къыдилъащ.

- Фымыгузавэ икІи фымыгъ, Тхьэм жиІэмэ, къэдгъэзэжынщ, нэмыцэхэм датекІуауэ, - жиІащ ТІатІ, шым шэсыжурэ. Ауэ къигъэзэжакъым абы. Дон Іус Ростов и щІыналъэм хиубыдэ Мартыновкэшхуэ станицэм деж ліыгъэ хэлъу ар зауэ гущіэгъуншэм щыхэкіуэдащ 1942 гъэм бадзэуэгъуэм и 28-м.

А гъэ дыдэм и бжьыхьэм Аушыджэр бийр къэблэгъэпащ. Дэ, цІыкІухэр, хадэм дитт жыгхэм къыпына мыІэрысэ закъуэтІакъуэхэр тшхыуэ. Махуэр уэфІт. Зэуэ зэхэтха кхъухьлъатэ макъыр псынщІэ дыдэу ин хъуащ. Абыхэм кърадзыхыу щ адза бомбэхэм я къауэ макъым дунейкъутэжыр къэсауэ къыпщагъэхъурт. Ди хьэблэм Іугъуэ фіыціэр щхьэщытт. Къуажэм и нэгъуэщі щіыпІэхэмкІи бомбэхэр къыщыуэрт. Хьэблэм дэсыр дызэрыдэхри, Хъуу псыхъуэ бгы нэпкъ гуэрым зыщыдгъэпщкІуащ.

Аушыджэрыщхьэ пэмыжыжьэу мэзым дыщІэсащ жэщым. Нэхущым ліы гуэр мэзым нышіыхьэу зэхэтхащ. Ар лъаlуэрт къуажэм дгъэзэжыну. Нэмыцэхэр мэзым топышэкІэ къыхэуэнкІэ зэрыхъунур къыджи-Іэрт. Сыхьэт ныкъуэ дэкІатэкъым абы жиІар пэж щыхъуам - макъ шынагъуэр щІэту топышэхэр тщхьэпрылъэту щІидзащ. Дэри ди щхьэр мэзым къыщІэтхы-

Къуажэм дыкъыщыдыхьэжам унэ къутахэр, бомбэхэм кърауда кумбышхуэхэр плъагъурт. А махуэм аушыджэрдэсу ціыху 24-рэ хэкіуэдащ, зыщыпсэун ямы эжу куэдым я унэхэр бомбэм икъутат.

Ди хьэблэм щыщу а махуэм хэкІуэдат Бэрбэч БетІал, абы ипхъу зи ишэгъуэ дахэ Хъанигуащэ, а унагъуэ дыдэм я нысэ Тамарэ, Фрийхэ я нысэр, я пхъурылъху сабий цІыкІу, ефэнды лІыжь Уэсмэн Екъуб. А махуэм уІэгъэ хъури ныкъуэдыкъуэу къэнат Хьэх Сыма. UN LEVINOLEVANIA GASTE SIN

ща тіэкіур, псэуалъэхэр бомбэм зэхикъутахэр. Апхуэдэ хэшІыныгъэ ягъуэтат Къардэн Мэржан, Гъут Саш. Къардэнхэ Темболэтрэ Баширрэ, нэгъуэщІхэм. Нэхъ хэщІыныгъэ мащІэ ягъуэтатэкъым адрей хьэблэхэми. Къуажэм зэрыдэса зэман машіэм игъашіэ псокіэ

пщыгъупщэ мыхъун гуауэшхуэ къагъэнащ нэмыцэхэм. Аушыджэр жьэгъу екlуэкl гъуэгум нэмыцэхэм цІыху куэд кІэраукІыхьат. Адэ-мыдэкІэ сэлэт хьэдэхэр щылът, шыхэри шыгухэри зэпкърыудат...

СощІэж: нэмыцэхэм къызэрыхуамыдэнур ящІэ пэтми, ди хьэблэ ліыжь гущіэгъулыхэр махуэкіэрэ джабэм хьэдэщІэлъхьэ дэкІырт. ЛІыгъэшхуэ яхэлът а лІыжь угъурлыхэм.

Насып диlэти, нэмыцэ хьэщхьэрыlуэхэр куэдрэ дэсакъым ди жылэм.

Зэман хьэлъэ дыхэхуат. Къуажэр хуит хъужа щхьэкІэ упсэуну гугъут, псори хуэмыщІат. ЦІыхум я щхьэр щакхъуэ Іыхьэ щхьэкіэ зэрахьэрт. А зэман гугъум ди хьэблэ ліыжь-фызыжьхэр чэнджэщэгъуфіу диіащ. Сыт хуэдэ гугъуехь дыхуэмызами дагъэlущырт, даущийрт, адыгэ хабзэр тщагъэгъупщэртэкъым.

Мис апхуэдэ ціыху зэпіэзэрыт нэхъыжьыфіхэт Бэрбэчхэ Хьэзиз, Гуэсис, Ашыбокъуэхэ Джэху, Къасыху, Къалмыкъхэ Жэмалдин, ТІасэ, Данил, ШэІимэт, Къардэнхэ Гуэшыр, Мэржан, Бейтокъухэ Даду, Мэдэ, Хьэмзэт, Ныкіуэ, Къалакіуэ Дадис, Гъутхэ Чэмал, Мэдэ, УэсцІыкІу, Урысхэ Мацу, МытІэ, нэгъуэщІхэри. Мыбыхэм яхэлъа хьэл-щэн дахэр, адыгагъэр, Іущагъыр уигу къыщыкіыжкіэ, узэгупсысыр зыщ: дэ щіэныгъэкіэ дызэджэракъым цІыхур цІыху нэс зыщІыр.

Зауэр иухащ. Зи насып кърихьэкІыу къэзыгъэзэжахэм ящыщт Къардэн Башир, Къалакіуэ Исмэхьил, Бейтокъухэ Зэлэдин, Хьэутий, Гъут Хьэжы, Жылокъуэ Мысост сымэ. Ауэ хьэблэр куэдкіэ нэхъ нэщі хъуауэ, зеиншафэ къытеуауэ къытщыхъурт. Хэкум папщІэ куэдым я псэр ятат. Къагъэзэжатэкъым Журт зэкъуэшипліым: Тіытіу, Къумыкъу, Мухьэмэд, Мушкэ, Фрий зэшищым - Мухьэжыр, Хэжсуф, Хьэсет, ХьэцІыкІухэ Хьэжбийрэ Хъусенрэ, Гъутхэ Мухьэрбий, Мамышэ, Назир, Къалмыкъ Жыхьфар, Урысхэ Іэбубэчыр, Абдул, Лъостэнбэч, Бэдракъ Хьэжпагуэ сымэ, нэгъуэщІхэми.

Зауэ ІэнатІэм и закъуэтэкъым цІыхухэр щыхэкІуэдар. Губгъуэхэм щикъухьауэ къина лагъымхэми, шэ къэуэжхэми гъащіэ мащіэ яхьакъым. Гуауэшхуэт щіалэ цІыкІуитху зэуэ лагъымым иукІауэ хьэблэм къыщыдашэжа махуэр. Езыхэм я закъуэтэкъым - а щалэ цыкІуитхум ящыщу щым я адэхэр зауэм хэкІуэдат.

Шэч хэмылъу, а зэман хьэлъэр, зэман гуащІэр мыпхуэдэ зы тхыгъэ цІыкІукІэ зэи къыпхуэІуэтэжынукъым. Ар хэти фІыуэ ещІэ. Ауэ мы си тхыгъэ кІэщІым и кІэухыу жысіэну сыхуейщ - зауэм зи сабиигъуэр илыпщіахэр дыхэкІуэдакъым гъащІэ гуащІэм. АтІэ абы дипсыхьауэ, лІы дищіауэ дыкъыхэкіащ.

Хьэблэ щіалэ ціыкіукіэ дызэджэу щытахэр иджы ліы хъужахэщ. Абыхэм я бынхэм бын ягъуэтыжахэщ. Си гуапэу я ціэ къисіуэнщ си лъэхъэнэгъухэу щытахэу Журт Биберд, егъэджакІуэ ахъырзэманхэу Къардэн Шупагуэ, Къалмыкъ Хьэбас, механизатор гъуэзэджэхэу Хьэх Лалушэ, Къалакіуэ Володя, Къалмыкъ Хьэсэн сымэ, нэгъуэщІхэми.

... Аушыджэрыщхьэ. Ар лъагэу икІи пагэу къуажэм къыщхьэщытщ. Къуажэ къэс иІзу къыщІэкІынщ псэм пащіу щіыпіэ хэха. Ди дежкіэ, аушыджэрдэсхэм я дежкіэ, апхуэдэщ Аушыджэрыщхьэ, Андемыркъан и хэщІапІзу щытар!

БИЦУ Михаил,

УФ-м и Журналистхэм я союзым хэт. 1998 гъэ

Флоренцием и унафэщіхэм къэралым ей зейтун (оливэ) жыг хадэхэр ціыху щхьэхуэхэм е зэгухьэныгъэхэм яритынущ, Іуэхугъуитым тращыхыу япэрауэ, ціыхухэр щіым телэжьыхьыным драгъэхьэхыну хуейщ; етІуанэрауэ, Италием къызэрымыкіуэу фіыуэ щалъагъу а жыг лІэужьыгъуэхэр кърагъэлынымкіэ хэкіыпізу къалъытэ.

ПСОМ хуэмыдэу Тосканэ щІыналъэр къулейщ мыпхуэдэ хадэхэмкІэ, ауэ ахэр зезыхьэн яхурикъуркъым. ИтІани, зэрыжаІэщи, япэ къэсым иратынукъым. Къэлъаlуэ псоми я щІэныгъэр зэхагъэкІынущ жыг хадэм епха лэжьыгъэм зэрыхуэхьэзырым теухуауэ. Дзыхь зыхуэпщ хъуну къалъытэм илъэсищкіэ иратынуш, Іуэхум ехъулІэм аргуэру илъэсищ иІэнущ зейтуным елэжьыну. Хадэр зыІыгъынухэр хуитщ я унагъуэм щхьэкІэ зейтун дагъэ шахуну е кърахьэлІэ псори ящэну.

Дунейм хуабагъ-щІы-ІагъкІэ зэрызихъуэжым и нэщэнэщ Налшык зейтун жыг къызэрыщыківр. Ар «Тамерис» шхапіэм и дыхьэпіэм щытщ, а ІуэхущІапІэр зейхэм хасауэ. Хэт ищІэрэ, зы зэман дэкІмэ, зейтун жыг хадэ ди щІыпІэм щагъэкІыу хъунри хэлъщ.

Мандарин къэзыщэхур япэу зыщі эупщі эр къыздрашаращ, Абхъазым къыщыкІар адрей псоми ирагъэфіэкіри. Атіэ, сытым тет я Іуэхур абхъаз жыггъэкІхэм?

УРЫСЕЙ Федерацэм тонн минишым нэс кърашагъэххэш, мандариныр къехьэлІэжыным щигуащІэгъуэр иджыри къэмысами (ар мы мазэм и кІэращ зытехуэр).

Унагъуэхэм ейращ нэхъ щІэхыу кърахьэлІэжыр, итІанэ Іуэхум къыпашэнуш шышхуэ зигэхэм е бэджэнду зыІыгъхэм. Псалъэм къыдэкіуэу жыпІэнумэ, мандариныр къыпачыркъым, зырызыххэу къыпаупщІу аращ, и фэм сэкъат имыгъуэтын папщІэ. ГурыІуэгъуэщ лэныстэмкІэ махуэ псом улэжьэныр зэрыхьэлъэр, ауэ щі эупщі э зиі э къыщепхьэлі эжкі э гугъуехьри пщигъэгъупщэжу къыщІэкІынщ. Пэжщ, абхъазхэм зы гукъеуэ яІэщ къагъэкІар ящэным теухуауэ. 2019 гъэ лъандэрэ ди къэралым мардэ игъэувауэ, зы цІыхум Абхъазым къыздрихыну хуитыр килограмм 25-рэщ. Ипэlуэкіэ ар хуэдитікіэ нэхъыбэу щытащ. Я унагъуэ щхьэкІэ къашэу жаlэу ящэжынкlэ зэрыхъунуращ щіагъэмэщіар, ауэ ящэжыпэуи сощІри, абы къахуищІыну мащІэм къэралым «и нэр хуиуфІыцІми» хъунт, хьэрычэтышхуэ килограмм 50-кІэ зэрыпхуэмыщІынур къалъытауэ. Езы республикэми Іэмал иІэкъым къэралхэм сату ядищІэну. Ар щхьэхуитыныгъэм и уасэу къыхуагъэуващ дунейм шытепшэхэм.

КъэкІыгъэм я нэхъ Іэфі

лъапІэ мэхъу. Мы гъэм тонн мин 30

Мандариныр Абхъазым сом 50 - Урысейм къашэнуращи (нэгъабэ къыщащэху, гъунапкъэм 50-у щытащ), сатум зэрихабзэу, къызэрызэпрашу, хуэдитІкІэ нэхъ мащІэр лъапІэнущ.

Махуэм - хьэнцэ, пщыхьэщхьэм - сом

нущ щІымахуэм уэсыр зытхъуным щхьэкІэ бэлыхь щІэ къудей. зэрыхэтыр. Иджы абы зы хэкіыпіэ къыхуагъуэтащ, фІашари «дворник-шеринг»-щ (инджылызыбээ псалъэм гуэшын жиlэу къикlыу аращ). Инджылызхэм ягъэкъэбзэну. щапхъэ трахауи сощіри, «дворник» псалъэм пагъэувэн урысыбээм къыщіыхамыгъуэтар гурыіуэгъуэкъым, махуэм уэс зытхъуам пщыхьэщхьэм сом мин зэрыратынурщ.

МЫ ПРОГРАММЭМ хыхьэфынущ гупыж зыщ дэтхэнэри. Абы щхьэкІэ узыхуейр район, къалэ ЖКС-м (псэупіэ-коммунальнэ іуэхущіапіэхэм) ядэпщіа зэгуры Іуэны гъэщ. Ар зэфі эбг ъэкіын щхьэкі за Іуэхущіа- къыздрахынур щхьэусы гъуэ ямыщімэ.

Санкт-Петербург къалэм и унафэщіхэм яужэгъуагъэ- піэхэм укіуэни хуейкъым, онлайн Іэмалымкіэ закъегъа-

Лэжьэну зи мурадхэм къалэн щащІынущ уэрамхэр, пщІантІэхэр, кІэрыхубжьэрыхухэр щызэхуахьэс щІыпІэхэр

Къалэдэсхэм ящыщу щІэщІауэ мылажьэхэм, студентхэм мы жэрдэмыр ягу ирохь, «арыншами, и нэхъыбэм ауэ аракъым мы Іуэхум теухуауэ нэхъыщхьэр. АтІэ, лъагъуэ зытхъур, машинэр уэсым къыхэзыгъэщыжыр дэращ, абы ахъшэ къыпэкlуэу тщlэ щlэмыхъунур сыт»,

> Ди щІыналъэм щІымахуэм апхуэдэу уэс къыщесыжкъым, ауэ тхьэмпэ пылъэлъыжыгъуэмрэ гъатхэмрэ пlалъэкіэ ягъэлэжьэн щіыпіэ унафэщіхэм къазэрыхуэгъуэтынум шэч хэлъкъым. Аращи, щапхъэ щыІэщ, сомыр

ANUELE ITCANTE

Sans Frontiere» ассоциа-

ипкъ иткlэ, «Дыщэ пальмэ»

къыщытхуагъэфэщауэ щы-

тащ. 2018 гъэм СТД-р къа-

лъытащ КъБР-м щыІэ твор-

ческэ ІуэхущІапІэ нэхъы-

Нобэ илъэс 80 дрокъу, икІи

ди къалэн нэхъыщхьэхэм

ящыщщ творческэ цІыху-

хэм я Іуэху дэгъэкІыныр, лей

къатемыгъэхьэныр. УФ-м и СТД-м и унафэщІ

Калягин Александр и пса-

лъэхэр хуабжьу сигу ири-

хьащи, фэри зэхывэзгъэ-

хыну сыхуейт: «Дэ псоми

зэщхьу зыгуэр тхэлъщ, дэ

дызэблагъэщ, хьэуэ, лъы-

кІэкъым, ауэ абы нэхъ-

рэ нэхъ гъунэгъуж гуэрщ

дэ дызэпызыщІэр: дэ зы

унагъуэу дызэхэтщ, дызэ-

Іыхьлыщ, театрым дызэри-

Майе къеджащ Каляги-

ным къыбгъэдэкІ хъуэхъу

«Илъэс 80-р бжыгъэ да-

хэщ. АдэкІи фи ІэнатІэр ев-

гъэфіакіуэу, мыхьэнэшхуэ

зиІэ Іуэхухэм фыпэлъэ-

щу, фи мурадхэм зэран

щымыІэў фылэжьэну сы-

Пшыхьым ягу къыщагъэ-

театр гъащІэм зи гуа-

щІэ хэзылъхьа артист нэ-

телеграммэм.

прогресса»

«Партнёрство ради

программэм

КъБР-м и Театр лэжьак Узхэм я зэгухьэныгъэр илъэс 80 ирокъу

ЩоджэнцІыкІу Алий и цІэр зезыхьэ Къэбэрдей къэрал драмэ театрым иджыблагъэ щагъэлъэпІащ КъБР-м и Театр лэжьакіуэхэм я зэгухьэныгъэр къызэрызэрагъэпэщрэ илъэс 80 зэрырикъур.

КъБР-м щэнхабзэмкІэ и министр Къумахуэ Мухьэдин зэlущlэр къыщызэlуи-хым артистхэм ехъуэхъури, езыри театр гъащІэм пэ-ІэщІэу къызэримылъытэр, къищынэмыщІауэ, Театрым и лэжьакіуэхэм я зэгухьэныгъэм илъэситхукІэ зэрыщылэжьари жиІащ. Къыхэзгъэщыну

хуейщ КъБР-м щыІэ СТД-р щынэхъыфIхэм зэрашышыр. КъБР-м и театрхэр лъагапіэшхуэ маным мы зэгухьэныгъэм тетщ. ЦІыхухэм я гъащІэр хэлъхьэныгъэ гуапагъэрэ дгъэнщІыфу, яхуэщхьэпэну гъэужьыным, гупсысэхэр еттыфу илъэс кэ ехъулІэныгъэ ди артисткуэдкІэ ди театрхэр щыІэну си гуапэщ! Мы махуэм- гъэсэныгъэ щІэблэм ябгъэкіэ, илъэс бжыгъэ дахэм- дэлъхьэным Зэманыр зэрыкІэ сынывохъуэхъу, ехъулІэныгъэ, узыншагъэ фиІэну, фефіэкіуэну си гуапэщ, гъэуркъым. Творческэ ехъу-- захуигъэзащ Къумахуэм артистхэм.

АдэкІэ министрыр къеджащ Къэбэрдей-Балъкъэ-

зэгухьэныгъэм хуит хуищащ. и илъэс 80-р зэригъэлъапіэр республикэм и щэн- хьащ зэгухьэныгъэм и тхы- Франджым щыіэ «Monde

хабзэ гъащІэм дахэу къы- дэм, зэрыхэщынур. Блэкіа зэ- жьэм. дахагъэкІэ щіащ театр гъуазджэм зетворчесхэм яІэным, псэкупсэ гугъум щхьэкІи къэмынэу, абы и лэжьыгъэр зэпилІэныгъэ, гукъыдэж, узыншагъэ фијэну сынывохъуэхъу!», - итщ абы.

КъБР-м и Правительстрым и Іэташхьэ Кіуэкіуэ вэм къыбгъэдэкі Щіыхь Казбек къыбгъэдэк хъуэхъу тхылъ абы иритащ Театр лэжьакІуэхэм я зэгухьэ-«Быдэу си фіэщ мэхъу ныгъэм и унафэщі **Фырэ** лажьэ. КъБР-м и Театр лэжьа- **Майе** икіи къэпсэлъапіэр КъБР

1941 гъэм къыще-

- СТД-р ди республикэм щылажьэ зэгухьэныгъэхэм я нэхъ инхэм ящыщщ, шэлlауэ» абы и ІуэхущІафэ хэлъщ КъБР-м и щэнхабээ гъашіэм ехьэліа іуэху куэдым. Ди зэгухьэныгъэр хущІэкъу зэпытщ иджыри къэс хузэфіэкіам хигъахъуэу ипэкіэ кІуэтэным.

Сэ схужыІэнукъым пандемием ди лэжьыгъэр къахуэхъун лъэпощхьэпо къигъэувыlауэ. Пэжщ, абы щымыlэу фылэжьэну сыди гъащІэм зэхъуэкІыныгъэ нывохъуэхъу!» - псалъэ гуакуэд къыхилъхьащ, цІыху пэхэр итт абы. зэхуэтшэсым я бжыгъэри дгъэмэщІэн хуей мэхъу, кІыжащ республикэм и ауэ зыми емылъытауэ до-

КъБР-м и СТД-м и лэжьыгъэм мызэ-мытІэу гулъытэ ялъэгъуахэр Майе кіэщіу тепсэльы- ин къыхуащіащ. 1998 гъэм

Абы щагъэлъэпІащ утыкум и ветеранхэу, цІыхубэм илъэс куэд щауэ фыуэ ялъэгъуа, ягъэзэшІа ролхэмкіэ гукъинэж артистхэр. Абыхэм республикэм и щэнхабзэ гъащІэм щыпхаша лъагъуэ дахэм, театрхэм нэхъыжьыфІхэм щагъэзащІэ къалэным щы-

тепсэлъыхьащ.

Пшыхым къыщеджащ Кавказ Ищхъэрэм и щІыналъэхэм къикlа хъуэхъу тхы-

Республикэм и театритхуми хъуэхъу гъэщІэгъуэнхэр ягъэхьэзырат, хэт уэрэд зэхилъхьат, хэти къафэ игъэуват. А псоми дэрэжэгъуэ къыхахыу еплъащ пшыхьым хэтахэр.

> ЩОМАХУЭ Залинэ. Сурэтхэр Къарей Элинэ трихащ.

Адыгэ хадэхэр къыдахыж

Мейкъуапэ дэт Адыгэ университетым хэт ЩІэныгъэ библиотекэм щэкІуэгъуэм и 23-м щызэхэтащ «Адыгэ хадэр щіыналъэм щекіуэкі жылагъуэ-щэнхабзэ зэхъуэкІыныгъэхэм зэрадекІўэкІыр» Іэнэ хъурейр.

ПСАЛЪЭМАКЪ щхьэпэм кърихьэлІащ Адыгэ республикэмрэ Краснодар краймрэ щыщ щІэныгъэлІхэр, курыт школхэмрэ щІэныгъэ нэхъыщхьэ щызрагъэгъуэт еджапіэхэмрэ щІэсхэр. Іэнэ хъурейм зэхуишэсащ адыгэ хадэм и тхыдэмрэ и нобэмрэ щыгъуазэ, лъэпкъым и жыг щІэныгъэкІи лэжьыгъэкІи епха ІэщІагъэліхэр. Къэпсэлъэныгъэ щхьэхуэкІэ утыку къихьахэщ Адыгэ республикэм щыпсэу щІэныгъэрылажьэхэмрэ жылагъуэ лэжьакІуэхэмрэ. Абыхэм ящыщщ Адыгэ республи- Генетикэ къэхутэныгъэхэмкэм Гуманитар къэхутэныгъэхэмрэ и институтым, КІэрашэ Тембот и цІэр зелъэпкъ гъуазджэмкІэ и кафедрэм и щІэныгъэры- Іэнэ лажьэ нэхъыщхьэ, тхыдэ лов Максим и гъусэу езы- Адыгэхэр щыжыт!эк!э, абы, щІэныгъэхэм я доктор Хъуэткъуэ Самир; Адыгэ зэlущІэр къыщызэlуихым. сием) щыпсэуа абазэхэри, университетым философиемрэ социологиемкІэ егъэлея зыхьэху дунейпсо сытужыпІэмэ псоми я щэни кафедрэм и доцентхэу ціыхубэм я хъугъуэфіы- хабзэр зэтохуэ». Нэхей Вячеславрэ ХьэщІэ- гъуэщ адыгэ хадэр. Ар исцІыкІу Зауррэ; Вавиловым пы унэхэм хуэдэу адыгэ хъурейм и цІэр зезыхьэ, Генетикэ лъэпкъым къыдекІуэкІ ягу къиг геномнэ къэхутэныгъэхэр гъэужьа зэрыхъуным къару щрагъэкlуэкl и лабораторэм ехьэлlэн хуейщ». и щІэныгъэрылажьэ нэпедагогикэмрэ егъэджэны- хэлъхьэныгъэ унафэщІ Беданокъуэ Зулейхъан;

къуажэм «Адыгэ хадэ» мупроектым елэжь Фархатов хэзыщІыкІ ІэщІагъэлІхэр

Ильяс, нэгъуэщІхэри. «Телемост» ІэмалкІэ Іэнэ хъурейм къыхэлэжьыхьащ щохъу ищхьэкІэ зи гугъу щытщІа, кІэ институтым и щІэныгъэрылажьэ Ухатовэ Юлие.

««Адыгэ хадэ» проекэтнологиемрэ тым зыгуэр къызыфізіуэху гъэшхуэ хуащіащ адыгэвджэмкіз и ка- псори зрешаліз, - жиіащ хэм къащізна мы щізхъурейр ШаповагъэкІуэкІа Аулъэ Іэсият - КъэхутакІуэхэм я гулъытэ убыххэри яхыдогъэубыдэ,

Япэу псалъэ зрата Хъуэтхъыщхьэ Шаповалов Мак- къуэ Самир адыгэхэм я къыщагъэщхьэпэ псоми я ціэ къриіуащ, абы ІэмалыщІэхэмрэ и ка- зэман-зэманкІэрэ гъуэгу сият; АКъУ-м и филоло- фІым ущызыгъэгугъ куэд гие факультетым урысыб- зэрыплъагъум къызэхуэсаи кафедрэм и хэм гу лъаригъэтащ.

ХьэмышкІий зэгъэпэщакІуэхэм, - жиІащ сытым дежи хуэсакъыу

Къэбэрдей-Балъкъэ-

рым футболымкіэ и гуп нэхъыщхьэм щекіуэкі

зэпеуэм хыхьэ зи чэ-

зу тіощірэ еянэ джэгу-

гъуэм и зэјущјэхэр зэхэ-

МЫ гъэм и зэпеуэр

я дежкіэ гурыіуэгъуэ

хъуаш абыхэм турнир

таблицэм къащылъысы-

Зэхьэзэхуэм и пашэ-

ныгъэм жыджэру щІо-

бэн Прохладнэ и «Энер-

гетик»-мрэ Тэрч и «Тэр-

япэ ит прохладнэдэсхэр

гъунэгъу хуэхъуащ зэ-

зыкъыкІэригъэхуну хуей-

къым «Энергетик»-м. И

унэ щыlэу ар бжыгъэш-

Нарткъалэ и «Нартым». Прохладнэдэсхэр зыма-

щіэкіэ лъэпэрапэмэ, ахэр

ящхьэщыкІыну хьэзырщ.

«Псыгуэнсур» Тырныауз къыщыхигъэщІащ «Эльб-

Джэгугъуэм топ нэхъы-

бэ дыдэ щыдагъэкlащ

«ХьэтІохъущыкъуейм-

рэ» «Ислъэмеймрэ» я

зэlущlэм. «Хьэщlэу» зэ-

пэщІэтыныгъэр езыгъэ-

кіуэкіа ислъэмейхэм хэ-

гъэрейхэм я гъуэм дагъэ-

кащ топи 8 (!). Хьэ-

тІохъущыкъуейдэсхэм

абыхэм жэуап къызэры-

ратыжыфар щэ къудейщ.

Зэхьэзэхуэм ещанэ увы-

пІэр щызыубыдынур наІуэ

дыдэ хъуащ - ар Псынэ-

дахэ и «Родник»-рщ. Ан-

зорей щыІэу «Урыхум-

«Тэрчми»

пэмыплъауэ

ну увыпіэхэр.

гъунэгъум

джэсыр».

Куэд

рус»-м.

АршхьэкІэ

Самир. - Мыр уасэ зимыІэ къыщызэ ухыным к ээх уэсщ лъэныкъ уэ куэдым Ауэ совет зэманыр зэриухкъызэхуишэсауэ икІи ар щхьэусыгъуэ хуэхъуну къысдызытепсэлъыхь Іуэхур ипэкіэ кіуэтэным. Урыс-Кавказ зауэр зэриухрэ блэкІа илъэсищэрэ щэ ныкъуэм урыс щІэныгъэлІышхуэхэм хэлъхьэныныгъэ къудамэр джыным. дауи, Адыгэ Хэкум (Черке-

Хъуэткъуэ Самир Іэнэ къекІуэлІахэм ягу къигъэкІыжащ адыгэ къэхутэныгъэхэмкІэ уры- лъапІэныгъэхэм язщи, Іэ- хадэ зехьэкІэр джыныр сейпсо институтым пост- мал имыlэу хъума, зе- щlэрыпсу убла lуэхуу зэрыщымытыр. ФІыщіэм я нэхъ иныр хуэфащэу жыпІэ хъунущ Сталин Йосиф и зэманым, 1948 гъэм, и сим; Адыгэ университетым хадэ зехьэкlэр джын Іуэхум псэм темышыныхьу «Адыхуэзыщіа гейм щыіэ адыгэ хадэхэр» («Адыгейские черкесские сады») тхылъыр къыдэзы- зыфlаща федрэм и доцент Аулъэ lэ- ирамыту щытами, иджы гъэкlayэ щыта Тхьэгъуш гъэр. Нухь. Абы иужькІэ щІэны- и еджакІуэхэм «Си лъабгъэр зэрыщыту тхылъым жьэ - си жыг» сурэт Іэрамэ Іэпхъуэри, музей фэеплъу ягъэхьэзыращ. «ФІыщІэ яхузощІ къы- къэнэжащ. КъулыкъущІэхэр

щытщ апхуэдэ рэ жьыщІэ къыкъуэуащ. И фІыщІэр хэбгъэкІуадэ хъунукъым Адыгейм щэнхабзэмкІэ и министру щыта Чемсо Гъэзий лэжьыгъэр кърахьэжьэжын хузэфІэкІахэми».

ЩІэныгъэліхэр зэакъыадыгэ хадэ зехьэкІэр хэмыкіуэдэжыпэ щіыкіэ, абы Адыгейм и къуажэ школхэм шІэс сабийхэр зэрыхурагъэджэн Іэмал къэгъуэтын зэрыхуейм.

«Гупыж хъарзынэу къысщохъу лэжьыгъэр курыт еджапІэхэми шрагъэкІуэкІыну зэрамурадыр, - жи ащ Ухатовэ Юлие Іэнэ хъурейм хэтхэм фІэхъус къащрихым. - КъыкІэлъыкІуэ лъэбакъуэр ча хъуным абы и сэбэпынагъ куэд къекІынущ».

Іэнэ хъурейр щекіуэкіа гъуу къызэІуахащ «Адыгэ хадэр лъэпкъым и щэнхабзэм къызэрыхэщыр» гъэлъэгъуэны-ЕпщІанэ школым

ЧЭРИМ Марианнэ.

цІэрыІуэм и фэеплъу

Владимир къалэм щекіуэкіащ зы ныбжьыр илъэс 24-рэ иримыкъуасэм алылж-урым бэйэкіэмкіэ я урысейпсо зэ-«Владимир хьэзэхүэ. бжьыхьэ» зэпеуэр фэеплъ хуащ ащ спортым дунейпсо классымкІэ и мастер

Щыбэна гупхэм дыщэ медалхэр къыщахьащ Къэрэгъул Анзоррэ (кг 60) КІэмпіарэ Маратрэ (кг 130-рэ). Аслъэн Алихъанрэ (кг 55рэ) Гъуэныбэ Іэуесрэ (кг 82рэ) етІуанэ хъуащ.

Зэхьэзэхуэм и домбеякъ

Спортсмен

Никифоров Эдуард.

ЗЭІУЩІЭ гуащІэхэм Къэ-

КЪЭХЪУН Бэч.

бэрдей-Балъкъэрым командэ къыхэхам даль зэмылІэужьыгъуи 7 къышыхуагъэфэщащ.

медалхэр зыІэрагъэхьащ Желдашев Валерэ (кг 72рэ), Псэун Станислав (кг 82рэ), Абазэ Темболэт (кг 87рэ) сымэ.

Зэпеуэр и кІэм ноблагъэ

«Спартак-Налшык и мандэхэм я нэхъыбэм щефІэкІащ «Малка»-м. «Кэнжэмрэ» «Лого-ВАЗ»-мрэ я зэпэщІэтыныгъэм къыщызыхьынур зэІукъэр иухыху наІуэ хъуа- къўей) къым. Зы топкіэ фіэкіа зэшхьэшыкІыныгъэ ямы-

чымрэ». И хьэрхуэрэгъу очкоитІкІэ Бабугент къикІа гупыр. Старэ Шэрэдж и «Шэрэджыр» зэхьэзэхуэм зэиджыри зы лъэбакъуэкІэ рыхэкІыжам къыхэкІыу абы хьэрхуэрэгъу хуэхьэзэхуэм пашэныгъэр щаубыдыным. Шэджэм хъун хуея Шэджэм Етlya- «ЛогоВАЗ» (Бабугент) -ЕтІуанэ щыІэу абыхэм нэ и «Шэджэм-2»-м те- 3:4. кІуэныгъэр къыхуагъэ-3:1-уэ хагъэщіащ «Шэрфэщащ.

рым футболымкІэ и гуп **лъэмей**» хуэкіэ, 8:2-уэ, ефіэкіащ дэу екіуэкіа зэіущіэхэм «Спартак-Д» мыпхуэдэ (Шэджэм) - «Энерге- ВАЗ» -«Родник». **тик**» (Прохладнэ) **1:3**;

шэкІүэгъуэм иджыри имыухами, ко- Д»-р Къармэхьэблэ 4:1-уэ «Шэджэм-2» (Шэджэм Етіуанэ) - «Шэрэдж» (Старэ Шэрэдж) - 3:0, «Эльбрус» (Тырныауз) текІуэныгъэр «Псыгуэнсу» (Псыгуэнсу) - 4:2, «ХьэтlохъущыщІэм и иужьрей дакъй- **къуей**» (ХьэтІохъущы-«Ислъэмей» (Ислъэмей) - 3:8; щэкІуэгъуэм и 21-м: «**Тэрч**» Ізу абы пашэ щыхъуащ (Тэрч) - «Нарт» (Нарткъалэ) - 8:2, «Малка» (Малкэ)

«Спартак-Д» (Налшык) 1:4. «**Урыху**» (Урыху) -«Родник» (Псынэдахэ) 1:1, «Кэнжэ» (Кэнжэ) Тющірэ ебгъуанэ джэ-

гугъуэм зэlущlэнущ: щэ-Къэбэрдей-Балъкъэ- кlуэгъуэм и 27-м: «Иснэхъыщхьэм и тющірэ «Нарт» - «Шэрджэс»; еянэ джэгугъуэм хиубы- *щэкlуэгъуэм и 28-м:* бжыгъэхэр джэм-2», «Псыгуэнсу» къарикІуащ: *щэкІуэгъуэм* - «ХьэтІохъущыкъуей», 17-м: «Шэрджэс» «Тэрч» - «Урыху», «Лого-ЖЫЛАСЭ Замир

Къэбэрдей-Балъкъэрым футболымкІэ и гуп нэхъыщхьэм зэхьэзэхүэр зэрыщекүүэкүыр

		Къ.	3.	ΦΙ.	T.	Ο.
1. «Энергетик» 2. «Тэрч» 3. «Родник» 4. «Урыху» 5. «Кэнжэ» 6. «Ислъэмей» 7. «Шэджэм-2» 8. «Псыгуэнсу» 9. «ЛогоВАЗ» 10. «Шэрджэс» 11. «Малка» 12. «Спартак-Д» 13. «Хьэтlохъущыкъуей» 14. «Эльбрус» 15. «Шэрэж»	27 27 28 27 28 28 28 28 28 28 28 25 28 28 28 28 28	23 22 19 16 15 16 14 12 11 11 9 5 4 2	3 4 4 4 6 2 4 5 4 6 2 3 3 5 2	1 1 5 7 7 10 10 11 15 13 20 19 24	118-25 108-25 116-43 75-48 71-51 103-73 74-74 56-56 71-75 59-77 69-75 58-53 39-99 52-109 36-106	72 70 61 52 51 50 46 41 40 39 35 30 18 17 8 4
	2. «Тэрч» 3. «Родник» 4. «Урыху» 5. «Кэнжэ» 6. «Ислъэмей» 7. «Шэджэм-2» 8. «Псыгуэнсу» 9. «ЛогоВАЗ» 10. «Шэрджэс» 11. «Малка» 12. «Спартак-Д» 13. «Хьэтlохъущыкъуей» 14. «Эльбрус»	2. «Тэрч» 28 3. «Родник» 28 4. «Урыху» 27 5. «Кэнжэ» 28 6. «Ислъэмей» 28 7. «Шэджэм-2» 28 8. «Псыгуэнсу» 28 9. «ЛогоВАЗ» 28 10. «Шэрджэс» 28 11. «Малка» 28 12. «Спартак-Д» 25 13. «Хьэтlохъущыкъуей» 28 14. «Эльбрус» 28 15. «Шэрэдж» 28	2. «Тэрч» 27 22 3. «Родник» 28 19 4. «Урыху» 27 16 5. «Кэнжэ» 28 15 6. «Ислъэмей» 28 16 7. «Шэджэм-2» 28 14 8. «Псыгуэнсу» 28 12 9. «ЛогоВАЗ» 28 12 10. «Шэрджэс» 28 11 11. «Малка» 28 11 12. «Спартак-Д» 25 28 13. «Хьэтlохъущыкъуей» 28 5 14. «Эльбрус» 28 4 15. «Шэрэдж» 28 2	2. «Тэрч» 27 22 4 3. «Родник» 28 19 4 4. «Урыху» 27 16 4 5. «Кэнжэ» 28 15 6 6. «Ислъэмей» 28 16 2 7. «Шэджэм-2» 28 14 4 8. «Псыгуэнсу» 28 12 5 9. «ЛогоВАЗ» 28 12 4 10. «Шэрджэс» 28 11 2 11. «Малка» 28 11 2 12. «Спартак-Д» 25 9 3 13. «ХьэтІохьущыкъуей» 28 5 3 14. «Эльбрус» 28 4 5 15. «Шэрэдж» 28 2 2	2. «Тэрч» 27 22 4 1 3. «Родник» 28 19 4 5 4. «Урыху» 27 16 4 7 5. «Кэнжэ» 28 15 6 7 6. «Ислъэмей» 28 16 2 10 7. «Шэджэм-2» 28 14 4 10 8. «Псыгуэнсу» 28 12 5 11 9. «ЛогоВАЗ» 28 12 4 12 10. «Шэрджэс» 28 11 2 15 12. «Спартак-Д» 25 9 3 13 13. «ХьэтІохъущыкъуей» 28 5 3 20 14. «Эльбрус» 28 4 5 19 15. «Шэрэдж» 28 2 2 24	2. «Тэрч» 27 22 4 1 108-25 3. «Родник» 28 19 4 5 116-43 4. «Урыху» 27 16 4 7 75-48 5. «Кэнжэ» 28 15 6 7 71-51 6. «Ислъэмей» 28 16 2 10 103-73 7. «Шэджэм-2» 28 14 4 10 74-74 8. «Псыгуэнсу» 28 12 5 11 56-56 9. «ЛогоВАЗ» 28 12 4 12 71-75 10. «Шэрджэс» 28 11 6 11 59-77 11. «Малка» 28 11 2 15 69-75 12. «Спартак-Д» 25 9 3 13 58-53 13. «Хьэтюхущыкъуей» 28 5 3 20 39-99 14. «Эльбрус» 28 4 5 19 52-109 15. «Шэрэдж» 28 2 2 24 36-106

Хабзэм ебэкъуа ныбжьыщІэхэм зыхуагъазэ

Урысейм и УФСИН №1-м Къэбэрдей-Балъкъэрым щиіэ къудамэм и лэжьакіуэхэр епсэлъащ Іуэхур щызэхагъэкІ изоляторым (СИЗО) хабзэм ебэкъуаўэ, апхуэдэ къуаншагъэ ялэжьауэ хуагъэфащэу, суд тоашІыхьауэ щаlыгъ ныбжьыщІэхэм.

УФСИН-м и унафэщІым хэмрэ пыщІэныгъэ хуаІэ цыхум и хуитыныгъэхэр зэрыхъунум. хъумэнымкІэ и къуэдзэ Текаевэ Ритэрэ ІуэхущІапІэм и Іэщіагъэліхэмрэ балигъ мыхъуа ныбжьыщІзу изоляторым щаІыгъхэм

жраІащ я щхьэм ехьэлІауэ яІэ хуитыныгъэхэр, апхуэдэуи я пщэм къыдэхуэ къалэнхэр. СИЗО-1-м ис цІыхуипліым жра!ащ сыт хуэдэ Іуэхум ехьэліауэ дауэ щІэўпщІэ хъунуми. Ныбжьыщ эхэри куэдым

щІзупщІащ. Ахэр нэхъы-

бэу зытеухуар уголовнэ Іуэхухэр зэрызэфіах, лъэіу тхыгъэ зэрызэхалъхьэ, зэрырагъэхь щІыкІэрт. НыбжьыщІэхэм жраІащ тутнакъэщым зэрис пlалъэр пщІэншэу ямыгъэкіуэду я щіэныгъэм хагъэхъуэну, ІэщІагъэ зрагъэгъуэтыну Іэмал зэраІэр. Апхуэдэуи къытеувы ащ

сабийхэр зэрылэжьэфы-

нум, я адэ-анэмрэ благъэ-

Урысей УФСИН-м и Къэбэрдей-Балъкъэр къудамэм и пресс-Іуэхущіапіэ.

Зи махуэр зыгъэлъапІэхэм ехъуэхъуащ

Урысей гвардием Къэбэрдей-Балъкъэрым щијэ Управленэм и дзэ къулыкъущІэхэр я махуэмкіэ ехъуэхъуащ «1 КъБР», «Къэбэрдей-Балътелеканалхэм я унафэщіхэм, корреспондентхэм, нэтынхэр езыгъэкіуэкіхэм, редакторхэм, операторхэм

ЩІЫНАЛЪЭ управленэм и унафэщІым къыбгъэдэкІ фіыщіэ тхылъхэр Телевиденэм и дунейпсо махуэм ирихьэлІэу зыхуагъэфэщахэм яритыжащ Управленэм и Іэтащхьэм и къуэполковник Трушин дзэ

Алексей. - Фи ІэщІагъэм фызэрыхуэпэжымрэ фемызэшу фи

я фІыгъэкІэ, Урысей гвар- Ізу, Іуэху зэрызэдэтщІэнур, дием и дзэ къулыкъущ эхэм жи ащ абы. я лэжьыгъэм ехьэлІа хъыбарыщІэхэр цІыхухэм и чэзум яІэрохьэ. Си фІэщ мэхъу ІэнатІэмфызэрыпэрытымрэ дяпэкІи, ехъулІэныгъэ ди-

Урысей гвардием КъБР-м щиІэ

рэ» абырэ ирагъэкlуэкlа зэІущІэр зэрытемыгъэ-Управленэм и кІуауэ, 1:1-уэ иухащ. пресс-ГуэхущІапІэ.

ТЕЛЕФОНХЭР: редактор нэхъыщхьэм, секретарым - 42-56-19; унафэщІ-редакторхэм - 40-48-54, 40-06-33; жэуап зыхь секретарым - 42-22-82;

40-15-31; хъыбарыщ Іэхэмрэ спортымк Іэ 42-22-88, 42-60-53, 42-22-89; зэдзэкІакІуэхэм -42-21-88; корректорхэм - 42-60-27; ЭВМ-м и операторхэм - 42-22-84; компьютер ІэнатІэм - 42-26-41; сурэттеххэм - 42-75-78, 42-63-64.

Теддзэ тхыгъэхэм къыщыхьа бжыгъэхэм, къыщаІэта Іуэхугъуэхэм я пэжагъымкІэ ахэр зытхахэм нэсу жэуап яхь. Авторхэмрэ редакцэмрэ я Іуэху еплъыкІэр зэтехуэ зэпыту шыткъым.

Газетыр Іэ тезыдзахэм яхуэхьыныр и пщэ дэлъщ КъБР-м федеральнэ пощт зэпыщІэныгъэхэмкІэ и управленэм. Тел.: 76-01-28, 76-01-10

Газетыр 2016 гъэм дыгъэгъазэм и 19-м Печатым и хуитыныгъэр хъумэнымкІэ Къэбэрдей-Балъкъэр щІыналъэ ІуэхущІапІ́эм ПИ №ТУ07-00117-м щІэту ятхащ.

Зы илъэсым газетыр 156-рэ къыдок І. «Издательство «Южный регион» ООО-м щытрадзащ. (12+) 357600, Ставрополь край, ЕсэнтІыгу къалэ, Никольскэ уэрам, 5-А

Мы къыдэкІыгъуэм елэжьахэщ: жэуап зыхь секретару Къаншокъуэ Эллэ, корректорхэу Щоджэн Иннэ (1, 2-нэ нап.), Елмэс ФатІимэ (3, 4-нэ нап.). КомпьютеркІэ газетым и теплъэр ящІащ Дол Маринэ, Щомахуэ Марианнэ, сурэтхэм елэжьар Бицу Жаннэщ.

Номерыр «Адыгэ псалъэм» и компьютер ІэнатІэм шагъэхьэзыраш. Газетым Іэ традзэн хуейш сыхьэт 20-м, щытрадзар сыхьэт 20.00-рщ.

Индексыр П5894 • Тираж 1.849 • Заказ №2636

УнафэщІ-редактор ЖЬЭКІЭМЫХЪУ Маринэ Редколлегием хэтхэр:

Жыласэ Заурбэч (редактор нэхъыщхьэ), Ширдий Маринэ (унафэщІ-редактор), Къаншокъуэ Эллэ (жэуап зыхь секретарь), Къардэн Маритэ, Къумахуэ Аслъэн, НэщІэпыджэ Замирэ, Чэрим Марианнэ, ЩхьэщэмыщІ Изэ.

Езыгъэтхахэр «Адыгэ псалъэ» газетыр КъБР-м и Парламентымрэ Правительствэмрэ ирагъэтхащ (учрелителхэр).

360030, Къэбэрдейкэ, Налшык къалэ,

Лениным и уэрам, 5

КъыдэзыгъэкІхэмрэ редакцэмрэ я хэщІапІэр Балъкъэр Республи-

секретариатым - 42-22-66. КЪУДАМЭХЭМ: политикэмкІэ, жылагъуэмрэ лъэпкъ ІуэхухэмкІэ - 42-22-86; къуажэ гъащІэмрэ экономикэмкІэ - 42-57-59; щэнхабзэмкІэ - 42-75-36; егъэджэныгъэмрэ щІэныгъэмкІэ